

ผลของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

ปริญญานิพนธ์
ของ
วริศรา สิงห์สุรีย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย
ตุลาคม 2549

ผลของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

บทคัดย่อ
ของ
วริศรา สิงห์สุรีย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย

ตุลาคม 2549

วริสรา สิงห์สุรีย์. (2549) ผลของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ, ดร.ราชันย์ บุญธิมา.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย และ
ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย แม่กับลูก หรือพ่อกับลูก หรือผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย
ซึ่งเรียน อยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา สังกัดคณะ
กรรมการการศึกษาเอกชนที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คู่ หรือ 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ซึ่งมี
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76, แบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ
0.75, แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 การวิเคราะห์
ข้อมูลใช้ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่า t-test แบบ Dependent
Samples

ผลการวิจัยพบว่า

1.การเรียนรู้ของผู้ปกครองที่เกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้ปกครองการมีปฏิสัมพันธ์ กับลูก
การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครอง หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว และการรับรู้ความเป็นผู้ปกครอง
ของพ่อ แม่ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองในกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ อยู่ใน
ระดับพอใจมาก

**THE EFFECT OF TOURISM MODEL FOR LEARNING ON PARENT AND
YOUNG CHILDREN ' S LEARNING**

**AN ABSTRACT
BY
WARISARA SINGSUREE**

**Present in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education degree in Early childhood Education
at Srinakharinwirot University
October 2006**

Warisara Singsuree. (2006). *The effect of tourism model for learning on parents and Young children's learning*. Master Thesis, M.Ed, (Early Childhood Education).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee :
Assoc Prof.Dr. Kulaya Tantiphlachiva., Dr.Rachan Buntima.

The purposes of this research were to study 1) parents and children's learning and 2) the satisfaction of parents after joining in tourism model for learning.

The sample consisted of couple of parent and children in kindergarten level 3 who was willing to join the research project from Sarasas Ektra School. They were 15 couples or 30 people.

Tools used in this research were 1) the assessment form on parents' learning, 2) the assessment form on children's learning. And 3) satisfaction assessment form of parents with reliability of 0.76,0.75 and 0.76 respectively. Mean, Standard deviation and Dependent t-test for dependent sample data analysis. The findings revealed that :

1.The role, interaction, participation of the parents with their children after experiment was higher with the statistical significant at level .01

2.Learning and parenting participation of children wear higher than before with statistical significant at level .01

3.The satisfaction of the parents who participated in the learning by tourism model was highest.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ เรื่อง ผลของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ตันติผลาชีวะ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ท่านอาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ และท่านอาจารย์ ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ กรรมการปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ไสยวรรณ อาจารย์จิตเกษม ทองนาค อาจารย์พิสุทธิ ยงค์กมล ที่กรุณาพิจารณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุง เครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัย ให้มีคุณภาพ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พิสุทธิ ยงค์กมล ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา คณะผู้บริหาร และเพื่อนครู และผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะ กรรมการการศึกษาเอกชน ที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ในการทดลอง และเก็บข้อมูลจนสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพัชราภรณ์ ผานิตกุลวัฒน์ ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และขอใจในความช่วยเหลือ จาก คุณสุภัทราดิทนต์ สุภายอง คุณจิตติมา ฝ้าหนองตู และคุณอรรรการ หนูพงษ์ที่ช่วยเหลือในการเก็บรายละเอียดของงานวิจัยและคอยให้กำลังใจในการตลอดมา อีกทั้งเพื่อนนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย ภาควิเศษ รุ่นที่ 7 ทุกท่าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่าและคุณประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ของมอบไว้เป็นเครื่องบูชาในพระคุณ คุณพ่อสมหมาย สิงห์สุรีย์ และ คุณแม่นิภา สิงห์สุรีย์ และครูอาจารย์ ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิทยาการต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

วรสิรา สิงห์สุรีย์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1. บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	4
ตัวแปรที่ศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง	6
ความหมายของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง	6
ความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง	7
รูปแบบของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่	14
ความหมายของการศึกษาผู้ใหญ่	14
จุดประสงค์การศึกษาผู้ใหญ่	14
ปัญหาของการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่	15
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่	15
เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	16
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	16
การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	18
แหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	18
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	19
รูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	20
ความหมายของการทองเที่ยว	20
ประเภทของการทองเที่ยว	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้.....	22
ความพึงพอใจ	24
ความหมายของความพึงพอใจ	24
ทฤษฎีการสร้างความพึงพอใจ	25
3. วิธีดำเนินการวิจัย	28
กำหนดกลุ่มประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	28
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การสร้างแบบแผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวในการเรียนรู้.. ..	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
แบบแผนการทดลอง.....	32
การดำเนินการทดลอง	32
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.. ..	39
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.. ..	43
ความมุ่งหมายของการวิจัย	43
สมมุติฐานของการวิจัย.....	43
ขอบเขตของการวิจัย.. ..	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สรุปผลการวิจัย	46
อภิปรายผล	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย	50
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	51
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	51
บรรณานุกรม	52
 ภาคผนวก.....	 59
ภาคผนวก ก.....	60
ภาคผนวก ข.....	78
ภาคผนวก ค..	94
 ประวัติย่อผู้วิจัย	 102

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1. แบบแผนการทดลอง	32
2. แผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้.....	33
3. การเปรียบเทียบการเรียนรู้ของผู้ปกครองก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้.....	40
4. การเปรียบเทียบการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้.....	41
5. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้.....	42

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1. กิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้.....95

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คนเราทุกคนเกิดมาไม่ว่าจะเป็น เด็ก วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่ ต้องอยู่ร่วมกันในสังคม แต่การที่อยู่ในสังคมแล้วจะเป็นคนดีหรือไม่ดี นั้นมักจะเกิดขึ้น มาจากสภาพแวดล้อม การเลี้ยงดูของ พ่อ แม่ ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูมาตั้งแต่เด็กซึ่งจะเป็นรากฐานที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมและบุคลิกภาพ ที่ซึมซับไปถึงโต โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นวัยที่ซึมซับง่ายที่สุดและเป็นวัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ เพราะสิ่งที่เด็กได้รับจากประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ในช่วงเวลา 5 ปีแรกของชีวิตมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การสร้างบุคลิกภาพของเด็กจะดีหรือไม่ดีนั้น มาจากสังคม สภาพแวดล้อมรวมทั้งครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครอง (Erikson. 1963 :42) ตามทฤษฎีทางสังคมของ อิริคสัน ซึ่งกล่าวว่า ในระยะปฐมวัยเป็นระยะที่เด็กจะมีการพัฒนาบุคลิกภาพที่สำคัญทางบวกและทางลบ 3 ประการ คือ ความไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจในตนเอง ความเป็นตัวของตัวเองหรือความสงสัย ความคิดริเริ่ม หรือความรู้สึกลบ บุคลิกภาพของเด็กก็จะพัฒนาตามความสัมพันธ์ของบิดามารดาผู้ปกครองและสิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องอย่างเหมาะสมและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการวางรากฐาน และส่งผลให้เกิดพฤติกรรมของเด็กอย่างชัดเจน ซึ่ง พ่อ แม่เป็นคนที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้รับผิดชอบให้ความรู้ในการอบรมเลี้ยงดู พ่อ แม่ สามารถเป็นนักพัฒนาที่ดีเพราะมีความจริงใจต่อเด็ก แต่พ่อแม่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้อง ที่จะนำมาใช้ปฏิบัติให้เกิดผลต่อการพัฒนาเด็ก จึงเกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายในสังคม (Morrison. 2002:414) นอกจากพ่อแม่ ยังมีผู้ปกครองที่ไม่ใช่พ่อแม่ แต่เป็น พี่ ป้า น้า อา อาจจะเป็นคนรู้จัก หรือคนไม่รู้จักก็ได้ ที่ทำหน้าที่ดูแลชีวิต นำแนวทางสนับสนุนช่วยเหลือและแนะนำแก่เด็กก็ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ปกครอง ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองเหล่านี้เป็นตัวแปรสำคัญในการพัฒนาเด็กทั้งทางด้าน สมอง ร่างกาย จิตใจอารมณ์สังคมและพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมากทีเดียว ดังนั้น พ่อ แม่ และผู้ปกครองควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความรักให้กับเด็กอย่างถูกวิธี เด็กจึงจะมีพฤติกรรมที่ดีและส่งผลให้เด็กเป็นคนดี (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 6) การอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับปฐมวัยให้ถูกต้องจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการพัฒนาชีวิต การให้ศึกษาต้องคำนึงถึงพัฒนาการในแต่ละขั้นเป็นสำคัญ เพื่อตอบสนองความต้องการของเด็ก เพราะเด็กปฐมวัยเป็นช่วงสำคัญที่สุดของการพัฒนา ผู้ปกครองเป็นกำลังสำคัญในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดผลอย่างจริงจัง และรวดเร็วคอยติดตามความก้าวหน้า และสนับสนุนในแนวทางที่เหมาะสมให้กับเด็ก เพราะในสังคมปัจจุบันต้องการเด็กยุคใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์ และมีคุณสมบัติที่ดีที่จะอยู่ร่วมเป็นสมาชิกใหม่ในสังคม (กัมภณท์ จุนโท. 2543 : 35-37)

การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมและสร้างศักยภาพในการเลี้ยงดู และอบรมเด็กให้ถูกต้องและเหมาะสมตามพัฒนาการของเด็กให้มีพัฒนาการที่ดี (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2544 : 36) การจัดการศึกษาต้องเป็นความต่อเนื่องจากบ้านสู่โรงเรียน และโรงเรียนสู่บ้าน เป็นการร่วมมือกันระหว่างครู โรงเรียน และบ้านจึงมีความหมายมาก รุ่งเรือง สุขารมณ ได้สรุปผลงานวิจัยด้านครอบครัวในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา พบว่า ความใกล้ชิดระหว่างบ้าน และโรงเรียนมีผลอย่างสูงในการเรียนรู้ของเด็ก ภูมิหลังของครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็ก ความสำคัญของบทบาทครอบครัวที่มีต่อคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก จึงเป็นหนึ่งในเป้าหมาย 8 ประการ ของการปฏิรูปการศึกษา คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน รับผิดชอบร่วมกันในการดูแลระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (รุ่งเรือง สุขารมณ. 2544 : 12 – 13) เพราะครอบครัวเป็นสถานศึกษาแห่งแรกของลูก พ่อแม่คือ ครูคนแรกของลูก โรงเรียนและครูในฐานะทำหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการให้ การศึกษา และการดูแลเด็ก การที่จะช่วยให้ผู้ปกครองสอนเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ ครูและผู้ปกครองต้องเข้าใจซึ่งกันและพร้อมร่วมมือกันแก้ปัญหาการจัดการศึกษาให้กับผู้ปกครอง เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองลงมือปฏิบัติเอง จนถึงเป็นผู้รับข่าวสาร โรงเรียนจะจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน เช่น การประชุมเพื่อแนะนำโรงเรียน การฝึกอบรม การแสดงของนักเรียน กิจกรรมสารสัมพันธ์ หรือการให้ข้อมูลข่าวสารถึงผู้ปกครอง แต่ละกิจกรรมจะสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ผู้ปกครองจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมเด็กในทุก ๆ ด้าน บ้าน โรงเรียน และครู คือทรัพยากรของเด็กที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กัน เพราะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ดี เกิดจากผู้ปกครอง โรงเรียนและครู (มณฑิยา ทุมพันธ์. 2546 : 2)

รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เป็นรูปแบบกิจกรรมหนึ่งที่สามารถจัดการศึกษาให้ผู้ปกครองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางเพื่อให้จิตใจพลัดเพลินสนุกสนาน และสามารถสอดแทรกกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ควบคู่ระหว่างการเดินทาง จากสิ่งพบเห็นและศึกษาขณะเดินทาง (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2548: 70) และจากการศึกษา รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และผู้ปกครอง ในชุมชนของรองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ ซึ่งกำหนดลักษณะของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ 1.การวางแผน ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกที่ครูและผู้ปกครองเป็นคนกำหนดขั้นตอนของสถานที่ท่องเที่ยว และกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ 2.การปฐมนิเทศ ครูจะเป็นคนกระตุ้นให้ผู้ปกครองเรียนรู้บทบาทของตนเพื่อลดความกังวลให้ผู้ปกครอง 3.เงื่อนไขการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนให้ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ ขณะท่องเที่ยว และ 4.การสรุปการเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 4 ขั้นตอนเป็นองค์ประกอบที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ บทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครองตั้งแต่เริ่มทำกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนตัดสินใจตั้งแต่เริ่มขั้นแรก รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับลูกขณะเดินทางท่องเที่ยว จนเกิดเป็นการเรียนรู้ อีกทั้งกิจกรรม

รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้จะทำให้เด็กปฐมวัย เกิดการเรียนรู้ในขณะที่เดินทางท่องเที่ยวและรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่ ความห่วงใย การสั่งสอนและการดูแลในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว

ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้มีความสนใจในการศึกษา รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยครั้งนี้ มาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองให้มากขึ้น และเด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ ผ่านการท่องเที่ยว และรับรู้ความเป็นผู้ปกครองของพ่อ แม่ในการจัดการศึกษาให้กับผู้ปกครองในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ อีกทั้งเป็นแนวทางให้แก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองให้มีประสิทธิภาพขึ้นต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ 3 ประเด็นคือ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ก่อนและหลังที่ได้รับจากกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังที่ได้รับจากกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นแนวทาง ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองโดยใช้รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ที่เป็นวิธีให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ บทบาทหน้าที่ของตนเอง สนับสนุนการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครอง การมีปฏิสัมพันธ์กับลูก และเด็กปฐมวัยจะเกิดการเรียนรู้ผ่านการท่องเที่ยว และรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่ ที่สอดคล้องกับทฤษฎีของการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ อีกทั้งผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางของการพัฒนากิจกรรมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองที่สามารถทำได้ ผู้ปกครองเรียนรู้การเป็นผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อให้การศึกษานี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ที่เป็น แม่กับลูก หรือ พ่อกับลูก หรือผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่เป็น แม่กับลูก หรือ พ่อกับลูก หรือผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษา อยู่ในชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยก่อน จำนวน 15 คู่ ประกอบด้วย ผู้ปกครอง 15 คนและเด็กปฐมวัยจำนวน15 คน หรือ 30 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

การเรียนรู้ของผู้ปกครอง

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่เป็นลูกของพ่อหรือของแม่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา อยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ หรือ แม่ ของเด็กปฐมวัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของ กุลยา ตันติผลชีวะ ที่สร้างให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้และเด็กสามารถเกิดการเรียนรู้จากการท่องเที่ยว องค์ประกอบดำเนินการ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

การวางแผน หมายถึง การที่ครูและผู้ปกครองร่วมกันพัฒนาแผนการท่องเที่ยว ผู้ปกครองเสนอสถานที่ท่องเที่ยว พร้อมกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้ชัดเจน เน้นการเปลี่ยนแปลงความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กและการดูแลให้ความรู้แก่เด็ก

การปฐมนิเทศ หมายถึง งานของครู ที่ครูต้องอธิบายกับผู้ปกครองก่อนการเดินทางเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่เป็นของผู้ปกครองในขณะที่ท่องเที่ยว การเตรียมตัวในการเดินทาง สถานที่ท่องเที่ยว เพื่อความพร้อมของผู้ปกครอง

เงื่อนไขการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่ผู้ปกครองต้องไปเป็นผู้เรียนแบบร่วมมือกับลูกของตน และกับครอบครัวอื่นในขณะท่องเที่ยวจนเกิดการเรียนรู้

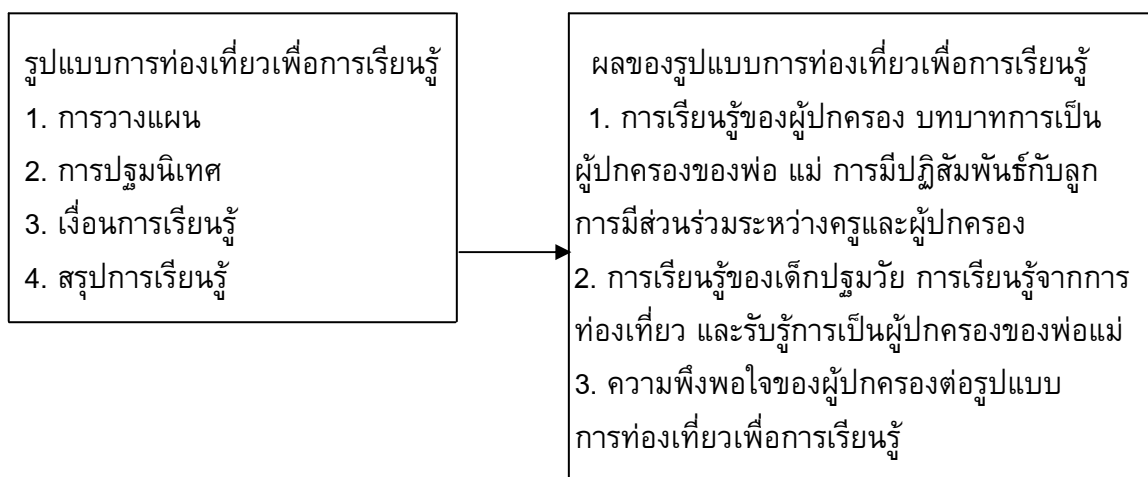
สรุปการเรียนรู้ หมายถึง การอภิปรายผลกิจกรรมการเรียนรู้และตอบปัญหาของผู้ปกครอง ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจ

การเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง การเรียนรู้ของผู้ปกครองที่เกิดขึ้นในด้านบทบาทหน้าที่การเป็นผู้ปกครอง การมีปฏิสัมพันธ์กับลูก การมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครองจนเกิดเป็นการเรียนรู้ ต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการท่องเที่ยว และการรับรู้การเป็นผู้ปกครอง ของพ่อแม่ในขณะท่องเที่ยวในกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง หมายถึง ความรู้สึก และความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีความเข้าใจในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีระดับเพิ่มมากขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. การเรียนรู้ของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกัน

2. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตาม หัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง
 - 1.1 ความหมายของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง
 - 1.2 ความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง
 - 1.3 รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง
2. การจัดการศึกษาสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่
 - 2.1 ความหมายของการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่
 - 2.2 จุดประสงค์การศึกษาผู้ใหญ่
 - 2.3 ปัญหาของการศึกษาผู้ใหญ่
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่
3. เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
 - 3.1 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
 - 3.2 การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
 - 3.3 แหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 3.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
4. รูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
 - 4.1 ความหมายของรูปแบบการทองเที่ยว
 - 4.2 ประเภทของการทองเที่ยว
 - 4.3 รูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
5. ความพึงพอใจ
 - 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 5.2 ทฤษฎีการสร้าง ความพึงพอใจ

1. การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

1.1 ความหมายของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

ได้มีผู้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองหรือ(Parent Education) ไว้หลายท่าน ดังนี้

ฉันทนา ภาคบงกช (2531 : 1) ให้ความหมายการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองว่าเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง ในการอบรมเลี้ยงดู เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา เป็นการทำความเข้าใจเพื่อสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดู

วรรณ ช่องดารากุล (2539 : 44) กล่าวว่า การให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นการสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ระหว่างโรงเรียน และผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก เป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกัน นอกจากนั้นยังช่วยให้เด็กไม่ประสบปัญหาความขัดแย้งระหว่าง บ้านและที่โรงเรียนด้วย

นภเนตร ธรรมบวร (2541 : 31) กล่าวว่าการจัดการศึกษาให้ผู้ปกครองหมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการโรงเรียน ชุมชน และร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของเด็ก และพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

เดกเกอร์ (Decker. 1992 : 384) ให้ความเห็นว่า การศึกษาสำหรับผู้ปกครองมีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้มากขึ้น เกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กและผู้ปกครองจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการพัฒนา เพื่อสร้างความเข้าใจถึงพฤติกรรมและการเลี้ยงดูเด็กที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก และสร้างความเข้าใจในเรื่องของเหตุผลของการจัดการศึกษาในท้องถิ่นและให้มีตัวแทน ของผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองด้วยตัวของเขาเอง เพื่อให้เป็นความสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการให้การศึกษา มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติที่ดีร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียน

จากความหมายของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองที่มีผู้กล่าวไว้ทั้งหมด สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และเปิดให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับครูและโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองและครู เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการอบรม เลี้ยงดูเด็ก และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้มีการเจริญเติบโตตามวัยได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

1.2 ความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

ในสมัยนี้ผู้ปกครองต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพราะมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ทำให้ผู้ปกครองลดบทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้อบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยการส่งเข้าโรงเรียนแทน เพราะจริง ๆ แล้วครูคนแรกของลูก ก็คือ พ่อ แม่

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 23 – 24) กล่าวว่า ผู้ปกครองควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกับเด็ก เพราะโรงเรียนไม่สามารถสอนโดยแยกเด็กออกจากครอบครัว เด็กควรได้เรียนรู้ร่วมกันทั้งทางโรงเรียนและผู้ปกครอง การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองจะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม สิ่งที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง คือคุณค่าของความสัมพันธ์ของผู้ปกครอง พบว่าโรงเรียนที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปกครอง นักเรียนและโรงเรียนคือผู้ปกครองและ

โรงเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกันผู้ปกครองและโรงเรียนมีส่วนร่วมมากในการเรียนรู้ร่วมกับการพัฒนาเด็กโรงเรียนสามารถใช้โอกาสการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน ในการจัด

การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง ทั้งทางด้านการเลี้ยงดู พัฒนาการแก้ปัญหาเด็ก รวมถึงการสอนเด็ก

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 28 -29) กล่าวว่า ครูควรช่วยฝึกฝนและกระตุ้นให้ ความรู้ กับพ่อ แม่ ผู้ปกครองเพราะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ต้องเป็นคนฝึกความพร้อมให้ลูก ช่วยสอน ช่วยอ่าน ต้องอธิบาย ชี้แนะ ตั้งคำถามให้ลูก และใช้กิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

เบอร์เกอร์ (Berger.1981:150 -151) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองไว้ว่า ผู้ปกครองจะได้ความรู้ความคิดในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และได้รับการฝึกฝนให้ทำ ตามความรู้ เกิดการยอมรับเด็ก มีความรู้เรื่องการพัฒนาเด็ก สามารถเข้าใจเด็กซึ่งนำไปสู่การ ปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมมากขึ้น นอกจากนี้การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง เข้าใจผลของ พฤติกรรมของตนที่มีต่อเด็กและรับรู้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนให้เหมาะสม ผู้ปกครอง สามารถวิเคราะห์ปัญหา ของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ผู้ปกครองมีเทคนิคและทักษะในการจัด สภาพแวดล้อมในบ้าน เพื่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กผู้ปกครองจะมีความรู้สึกมั่นคง และสบายใจที่จะคิด ทำสิ่งที่ดีที่สุดเพื่อลูกหลานของตนเอง

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองมีความสำคัญ เพราะผู้ปกครองมีส่วน สำคัญในการยิ่งในการพัฒนาเด็กร่วมกับครูและทางโรงเรียน เพราะผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการ ให้ความรู้ ดูแลในการพัฒนาเด็ก และเป็นการสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความ เข้าใจในแนวการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปพัฒนาให้เด็กเกิด การเรียนรู้เต็มศักยภาพ

1.3 รูปแบบการให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

ได้มีรูปแบบการให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครองออกเป็นหลายรูปแบบ หลายท่านดังนี้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 35) กล่าวว่า รูปแบบการให้การศึกษาสำหรับผู้ ปกครองมี 2 รูปแบบ ดังนี้ การให้การศึกษาทางตรง และการให้การศึกษาทางอ้อม

1.รูปแบบการให้การศึกษาโดยตรง หมายถึง การให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็ก ในเรื่องที่ผู้ปกครองต้องรู้และจำเป็นต้องรู้จากโรงเรียนโดยตรงแก่ผู้ปกครอง เช่นกิจกรรมการ ฝึกอบรม การประชุม การให้การปรึกษา ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง บริการสารสนเทศ การเยี่ยม บ้าน และการเยี่ยมชมโรงเรียน

1.1การฝึกอบรม เป็นการจัดการศึกษาให้กับผู้ปกครองโดยตรง ในรูปการสอน เป็นชั้นเรียน ซึ่งเนื้อหาความรู้ทางหน่วยงานเป็นผู้จัด นำประเด็นมาจากเรื่องที่ผู้ปกครองสนใจ ซึ่ง อาจจัดเป็นรายบุคคลหรือหรือรายกลุ่ม ธรรมชาติ นิลวิเชียร (ธรรมชาติ นิลวิเชียร 2535 : 245 ; อ้างอิง จาก Read ; Gardner ; & Mahler .1987 Early Childhood Program .Human Relationship and Learning) ได้กล่าวถึงข้อมูลที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรรู้ และครูควรจัดไว้ในโปรแกรมครอบครัว ศึกษา ว่าควรประกอบด้วย

1.คุณค่าของการเล่นและกิจกรรมของเด็กโดยเน้นการได้ อาจจะโดยสัมผัสสิ่งของและการสำรวจให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

2.ชนิดของวัสดุที่เล่น และโอกาสที่ควรให้เด็กเล่น ตามระดับอายุและเน้นพัฒนาการ

3.วิธีช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการพูด รวมถึงการสนทนากับเด็กการหาหนังสือมาให้เด็กอ่านหรือเด็กฟัง

4.ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเรียนของเด็ก คุณค่าของการตอบคำถามของเด็ก การช่วยให้เด็กตอบคำถาม และการช่วยให้เด็กค้นหาคำตอบ

5.เข้าใจวิธีการช่วยให้เด็กพัฒนาเช่นการให้คำแนะนำในทางบวกให้ประสบการณ์ที่เหมาะสม ใช้เวลาเด็กอย่างเพียงพอ เตรียมให้เด็กรับสถานการณ์ที่ยากขึ้น

6.การช่วยให้เด็กแยกความจริงและความฝันออกจากกัน

7.การแสดงความรู้สึกออกมาเป็นคำพูด

8.คุณค่าของการเล่นกับเพื่อน

9.ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการ และความเจริญงอกงามของเด็ก ความแตกต่างระหว่างบุคคล

10.เข้าใจขั้นตอนพัฒนาการทางสติปัญญา การสร้างมโนทัศน์ คุณค่าของจินตนาการในกระบวนการคิด และการจัดประสบการณ์หลากหลาย

1.2การประชุม เป็นการจัดพบกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองกับผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก ซึ่งควรจัดในช่วงเวลาที่ผู้ปกครองสามารถมาได้ โดยจัดให้มีการสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จัดนายสไลด์ เชิญวิทยากรมาบรรยาย ขณะที่ผู้ปกครองทำกิจกรรม ครูก็ยังได้เรียนรู้จากผู้ปกครองอีกด้วย เพื่อให้เข้าใจปัญหาเฉพาะเรื่องหรือจัดพบทั้งพ่อแม่

1.3การให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือและให้การศึกษาเป็นรายบุคคล โดยใช้พื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหา พัฒนาการ ปฏิบัติอย่างมีเหตุผล การให้คำปรึกษามี 6 ประเภท กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 10)

1.การให้คำปรึกษาเพื่อสนับสนุน เป็นการให้การปรึกษาเพื่อให้การสนับสนุน

2.การปรึกษาเพื่อรับข้อความรู้ เป็นการให้ความรู้ตามประเด็น

3.การให้คำปรึกษาทางการศึกษา

4.การให้คำปรึกษาปัญหาภาวะวิกฤติ

5.การให้คำปรึกษาปัญหาไม่สบายใจจากสิ่งแวดล้อมและสังคม

6.การให้คำปรึกษาความทุกข์ร้อนใจในอารมณ์

1.4 ห้องสมุดสำหรับปกครองการให้การศึกษาทางอีกลักษณะหนึ่งผู้ปกครอง คือ การจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองที่ผู้ปกครองใช้ในทางค้นคว้าหาความรู้ได้ บริการห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองนี้ อาจจัดเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุดโรงเรียน หรือแยกส่วน ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของโรงเรียน ความสะดวกของผู้ปกครองในการให้บริการ (กุลยา ตันติผลาชีวะ.2542 : 41) ลักษณะของห้องสมุด ผู้ปกครองจัดเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1.ห้องสมุดหนังสือสำหรับผู้ปกครองและเด็ก เป็นห้องสมุดที่ให้บริการเอกสาร สิ่งพิมพ์ และหนังสือที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็ก การเลี้ยงเด็ก การศึกษาปฐมวัย นิทานสำหรับเด็ก เป็นต้น

2.ห้องสมุดของเล่น เป็นห้องที่จัดให้มีของเล่นชนิดต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองและเด็กสามารถใช้เล่น หรือขอยืมไปเล่นกับเด็กที่บ้านได้

3.ศูนย์สื่ออุปกรณ์สำหรับเด็กมีลักษณะคล้ายกับห้องสมุดของเล่น แต่มีขอบเขตกว้างขวางกว่า ศูนย์สื่ออุปกรณ์นี้จะประกอบด้วย หนังสือวารสาร อุปกรณ์เล่นเกม ของเล่นต่าง ๆ วีดิโอสำหรับเด็ก วิธีการทำของเล่นจากเศษวัสดุต่าง ๆ เป็นต้น ศูนย์สื่ออุปกรณ์นี้ นอกจากจะให้เด็กและผู้ปกครองเข้าเล่น แล้วยังมีบริการให้ขอยืมกลับบ้านได้

1.5 บริการสารสนเทศบริการสารสนเทศที่โรงเรียนสามารถจัดให้แก่ผู้ปกครอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ได้คือ สื่อเทคโนโลยี และสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น จัดทำคู่มือสำหรับผู้ปกครอง จดหมายข่าว แผ่นพับใช้เพื่อชี้แจงผู้ปกครอง การใช้โทรศัพท์เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและการบริการทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

1.6 การเยี่ยมบ้าน ถ้าสถานศึกษาปฐมวัยมีบุคลากรเพียงพอ การเยี่ยมบ้านเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้บุคลากรได้รู้จักเด็กขณะที่อยู่บ้านมากขึ้น และในขณะเดียวกันก็ยังสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองได้ด้วย บุคลากรของสถานศึกษา อาจแสดงบทบาทได้ 4 ลักษณะ คือ

1.ในฐานะของผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญที่จะสอนหรือให้ความรู้ผู้ปกครอง ที่เกี่ยวกับการสอนเด็ก

2.ในฐานะของผู้เรียนรู้ที่พยายามเสาะแสวงหาข้อมูลจากผู้ปกครอง ที่เกี่ยวกับตัวเด็กเช่น ความสามารถพิเศษ ความสนใจ งานอดิเรก เป็นต้น

3.ในฐานะของผู้วิจัยที่ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับความเชื่อของ ผู้ดูแลหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

4.ในฐานะของผู้ให้สิ่งของและอุปกรณ์กับผู้ปกครองเพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับเด็ก เช่น เกม หนังสือ ของเล่น

1.7 กิจกรรมเยี่ยมชมโรงเรียน การเยี่ยมชมโรงเรียนจะช่วยให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษา ช่วยให้ครูได้ทราบและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวเด็ก ในเวลาเช้าเมื่อพ่อแม่พาลูกมาส่งที่โรงเรียนควรมีการพูดคุยสื่อสารกัน แต่ถ้าต้องการที่จะ

เข้าใจพฤติกรรมของเด็กอย่างแจ่มแจ้งแล้ว ควรมีการปรึกษาหารือกันหลังจากการสังเกตหรือเยี่ยมโรงเรียนตามที่นัดหมายกันไว้ การจัดตารางให้ผู้ปกครองได้มาสังเกตและเยี่ยมโรงเรียนตามที่กำหนดเป็นวัน ๆ ไป จะให้ประโยชน์มากกว่าและไม่รบกวนเด็กขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ ซึ่งดีกว่าการให้ผู้ปกครองหลาย ๆ คนมาในวันเดียวกัน หรืออีกแนวทางหนึ่งครูอาจเชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนชั้นเรียนในโอกาสพิเศษต่าง ๆ โดยครูจัดแผ่นป้ายแจ้งข่าวสารถึงผู้ปกครอง แผนงานต่าง ๆ ที่ต้องการความร่วมมือ และอาจนำผลงานของเด็กไปติดแสดงไว้ด้วยก็ได้ นอกจากนี้ผู้ปกครองยังสามารถพาเด็กไปร่วมเยี่ยมชมโรงเรียนตั้งแต่ก้องเปิดเทอม เพื่อสร้างความคุ้นเคยต่อสถานที่ให้กับเด็ก

โสจิลักษณ์ กมลศักดาวิกุล (2539 : 26) กล่าวว่า ประโยชน์ของการเยี่ยมชมโรงเรียน ผู้ปกครองจะได้รับทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมทั้งซักถามปัญหาและได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับบุคลากรของโรงเรียนและผู้ปกครองคนอื่น ๆ ได้มีโอกาสสังเกตการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ของครูและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ได้มีโอกาสสังเกตบุตรหลานของตนในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กคนอื่น ๆ

2. รูปแบบการให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครองทางอ้อมหมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองทางสื่อมวลชน สำหรับผู้ปกครองที่สนใจสามารถเปิดรับ ฟังหรือดูได้มีการเผยแพร่ทั้งที่เป็นวิทยุ สิ่งพิมพ์และโทรทัศน์ ในปัจจุบันมีการเผยแพร่ผ่านเครือข่ายทางคอมพิวเตอร์ด้วย

2.1การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรม ได้มีผู้ให้ความหมายและอธิบายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมของผู้ปกครองไว้ดังนี้ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 19) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ปกครองเป็นวิธีการหนึ่งที่เกิดขึ้น เมื่อมีการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเข้ามาในระบบโรงเรียน แทนที่จะให้การศึกษาโดยตรงเพียงอย่างเดียว การจัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียน จะเป็นการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครอง ที่นอกจากผู้ปกครองจะได้รับความรู้เกี่ยวกับเด็กแล้ว ยังเป็นการสร้างเจตคติของผู้ปกครองที่ดีต่อการเรียน การจัดการศึกษา ครู และโรงเรียนด้วย

มอริสัน (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2542 : 33-34 ; อ้างอิงจาก Morrison 2000 : 365 -366) กล่าวถึง วิธีสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า ครูสามารถจัดกิจกรรมที่จะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม วิธีให้มีส่วนร่วมในการทำงาน วิธีการให้มีส่วนร่วมโดยเน้นกระบวนการ วิธีการมีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนา วิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ วิธีการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจะช่วยผู้ปกครองเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของโรงเรียน

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นกิจกรรมหรือวิธีการที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น โดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง และการเรียนรู้ของเด็กในการพัฒนาเด็กพร้อมกับทางโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และมีความเข้าใจต่อทางโรงเรียนในแนวการสอน เพื่อนำไปพัฒนาเด็กอย่างถูกต้อง

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

งานวิจัยต่างประเทศ

เกล (Gail. 1981) ได้ทำการวิจัยโดยชื่อโครงการว่า Mother Start ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ พ่อ แม่มีความรู้สึกว่าเป็นผู้มีอิทธิพลสำคัญต่อการเรียนของลูก โดยใช้ชื่อโครงการว่า Home Visiting ใช้เวลา 3 ปีโดยให้ครูที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับทารกและเตรียมอนุบาล 6 คนออกไปเยี่ยมแม่ 11 คน เมื่อออกไปเยี่ยมแม่ที่บ้านก็จะมีการพูดคุยกับแม่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู และแนะนำแม่ และจัดกิจกรรมให้แม่เตรียมความพร้อมโดยมีแม่เป็นส่วนร่วม ผลการศึกษาของเกล สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองโดยให้ความรู้มีผลอย่างมากในการช่วยให้พ่อ แม่ และลูกมีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดมากขึ้น และช่วยส่งเสริมการเรียนของบุตรหลานได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ดิกเกอร์ (เจนจิรา คงสุข. 2540 : 42 ; อ้างอิงจาก Dicker. 1993. Parents Education Needs With Regard to Milieu-Disadvantaged Preschool Child.) ได้ศึกษาถึงความต้องการในการให้การศึกษากับผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ด้อยโอกาสและศึกษารูปแบบของการฝึกอบรมผู้ปกครองจากการวิจัย พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการเรียนรู้ในเรื่องการให้การเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ต่อไปนี้ 1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย และการดูแลทางการแพทย์ของเด็กที่เจ็บป่วย 2) การอบรมเลี้ยงดูทางจิตใจ การจัดการกับความกลัวและความกังวลใจของเด็ก และการส่งเสริมการรับรู้ของเด็กในทางบวก 3) การอบรมและการรับรู้ พัฒนาการทางด้านภาษา การวางแผนตารางการดูโทรทัศน์และการส่งเสริมพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ และ 4) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านสังคม การใช้อำนาจและกฎระเบียบ การเข้าสังคม การสร้างบรรยากาศภายในครอบครัวที่อบอุ่น บทบาทของเด็กและการใช้เวลาว่าง

แมกไนท์ (Mcknight. 1987:526) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทของครูโรงเรียนอนุบาลที่ให้การสนับสนุน ความรู้แก่ผู้ปกครอง และความร่วมมือแก่ผู้ปกครองจนเกิดความสัมพันธ์มีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครอง และครู ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

งานวิจัยภายในประเทศ

รัชณี รัตนา (2533 : 55-58) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองไม่ได้ใช้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่เด็กที่มีอายุ 4-5 ปี ที่กำลังเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลสามเสน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 30 คน กลุ่มทดลอง 30 คน ผลการทดลองพบว่าความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทรงพร สุทธิธรรม (2534 : 87-88) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทานและไม่ได้จัดกิจกรรมนิทาน เพื่อส่งเสริมการคลาไคลยัดตนเองเป็นศูนย์กลาง กลุ่มตัวอย่างได้แก่เด็กอายุ 4-5 ปี ที่กำลังเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน กลุ่มควบคุม 15 คน โดยเด็กในกลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมนิทาน

เพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจากผู้ปกครอง และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการจัดกิจกรรมดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า เด็กในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล ตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครองชั้นอนุบาล 1-3 ที่มีอายุ 3-6 ปี จำนวน 31 คน เป็นกลุ่มทดลอง 16 คน กลุ่มควบคุม 15 คน โดยการจัดกิจกรรม 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการประชุม กิจกรรมการทำกิจกรรมกับลูก กิจกรรมการบันทึกโปรแกรมฯ ผู้ปกครองกลุ่มทดลอง (1) มีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (2) ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นหลังการทดลองใช้โปรแกรมฯ สูงกว่าก่อนการทดลองใช้โปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (3) ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ ส่วนมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการใช้โปรแกรมในระดับมากที่สุด และ (4) ครูประจำชั้นที่ผู้ปกครองเป็นตัวอย่างประชากร ส่วนมากมีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ อยู่ในระดับดีมาก

พิมพา ตามี (2540) ทำการศึกษาตามความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนนอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการติดต่อกับโรงเรียนโดยให้ครูไปเยี่ยมบ้าน และติดต่อกับครูโดยตรง เพื่อหารือกันเกี่ยวกับการเรียนของเด็กและต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ต้องการได้รับการบริการจากโรงเรียน เช่น การพัฒนาชุมชน กิจกรรมสร้างความสามัคคี การศึกษาผู้ใหญ่ การฝึกอบรมวิชาชีพ และบริการข่าวสารความรู้อื่น ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่าการให้การศึกษสำหรับผู้ปกครอง มีความหมายและความสำคัญมาก ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองนั้น ประกอบไปด้วยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ เช่น ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง มาดำเนินงานและทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อหาทางพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งในการให้การศึกษสำหรับผู้ปกครองนั้นมีหลายรูปแบบ ทางโรงเรียนจำเป็นที่จะต้องเลือกรูปแบบการให้การศึกษสำหรับผู้ปกครองให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ และมากที่สุดความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ปกครอง เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเกิดประโยชน์

เพชรรัตน์ เบี้ยเสียม (2547) กล่าวว่า การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนจะช่วยลดข้อขัดแย้งระยะแย่งระหว่างโรงเรียนบ้าน และโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันเพราะบางครั้งข้อขัดแย้ง ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เกิดจากการที่โรงเรียน มิได้จัดหลักสูตรให้ตรงกับสภาพแวดล้อมของเด็ก และผู้ปกครองไม่มีความเข้าใจ การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมจะเป็นการแก้ไขข้อขัดแย้งด้านนี้ดีที่สุด อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปกครอง

จากเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นกระบวนการ

การศึกษาที่มีรูปแบบการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สามารถเลือกนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ แต่กลุ่มให้การศึกษา การศึกษาสำหรับผู้ปกครองมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพราะการให้ความรู้ผ่านกระบวนการทำกิจกรรมระหว่างครู โรงเรียน และผู้ปกครอง โดยใช้ชุดกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ ความเข้าใจการเรียนรู้เพื่อส่งผลของการพัฒนาในตัวเด็กมากที่สุด การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพ่อแม่ เป็นกระบวนการที่พ่อ แม่ ครู และบุคคลในชุมชนทำงานร่วมกัน นับตั้งแต่การวางแผนการทำงาน การเรียนรู้ และการตัดสินใจ โดยการจัดโปรแกรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ปกครอง ควรดำเนินไปพร้อม ๆ กับการให้การศึกษาแก่เด็กโดยตรง เพราะการตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทพ่อแม่ในการให้การศึกษาจะช่วยให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่

2.1 ความหมายของการศึกษาผู้ใหญ่ ได้มีผู้ให้ความหมาย ของการศึกษาไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการอำนวยการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (2540) ได้ให้ความหมายว่า การศึกษาผู้ใหญ่ คือ การให้ประสบการณ์ และการเรียนรู้ทั้งหลาย ที่จัดขึ้นให้แก่ประชาชน ที่พ้นเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาการศึกษาในโรงเรียนปกติ

สุจินตรา จันทรมณี (2535 : 23) กล่าวว่า การศึกษาผู้ใหญ่ เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน แต่การศึกษาผู้ใหญ่เน้นผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ในที่นี้ คือ บุคคลที่พ้นเกณฑ์บังคับ เป็นการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติที่ถูกต้อง และให้ความชำนาญในการประกอบอาชีพตลอดจนทำการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

สรุปได้ว่า การศึกษาผู้ใหญ่เป็นกระบวนการหรือกิจกรรม แนวทางทางการศึกษาของผู้ใหญ่ เพื่อพัฒนาตนเอง ในการประกอบอาชีพ และในด้านของเจตคติให้ถูกต้อง ด้วยวิธีการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์

2.2 จุดประสงค์การศึกษาผู้ใหญ่

การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ในการศึกษาผู้ใหญ่ ต้องให้ผู้เรียนรู้สึกว่าความคิดเห็นของเขามีความหมาย การแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาชีวิตครอบครัว

กาบรา (Kabra. 1972:100 ; อ้างอิงจาก สุภาพร จันท์เจริญ. 2525:20) กล่าวว่า การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความชำนาญ ในหน้าที่การงานเพื่อเพิ่มรายได้ และผลผลิต และทำให้เกิดความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาของสิ่งแวดล้อมและตอบสนองวัฒนธรรม และความเข้าใจของตนเอง สังคมและครอบครัว

ไดโมนโน (Dimono.1976:145; อ้างอิงจาก อาคม ใจแก้ว.2522:42) กล่าวว่า ลักษณะของการศึกษาผู้ใหญ่ โดยมีการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายในการให้ สิทธิ หน้าที่และความไว้วางใจ และความรับผิดชอบจะทำให้ผู้ใหญ่เกิดการเป็นส่วนหนึ่งและอย่างมีส่วนร่วม

2.3 ปัญหาของการศึกษาผู้ใหญ่

ทองพูล เพิ่มดี (2542 : 1-2) กล่าวว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้นประชากรของประเทศจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทางการศึกษา เพราะประชาชนยังขาดการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสม การให้การศึกษาผู้ใหญ่จึงมีส่วนช่วยในการให้ รู้จักคิด ได้เข้าใจได้รู้จักการปรับปรุงตนเอง ให้เข้าสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทุกขณะ ช่วย ให้ทันโลก เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำมาสอนบุตรหลานได้

ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2532 : 32-34) กล่าวว่า การศึกษาของผู้ใหญ่ของแต่ละบุคคลมีระดับแตกต่างกันไป ตามวัย ฐานะและโอกาส ถ้ามีครอบครัวการเรียนรู้ก็จะสนับสนุนให้ความช่วยเหลือครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งของการศึกษาผู้ใหญ่

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2541 : 21) กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีเมื่อ

1. ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่
2. ได้รับการสนใจและมองเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียน
3. สิ่งที่ยุเรียนนั้นสนองต่อความต้องการของตน
4. สิ่งที่ยุเรียนนั้นเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในทันที
5. สิ่งที่ยุเรียนสนองความรู้และประสบการณ์ที่มี
6. ผู้เรียนกับผู้สอนมีความเข้าใจกัน ให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอยู่เสมอ
7. ผู้เรียนมีความพอใจที่จะเรียน
8. การเรียนใช้ปัญหาที่พบจริงในชีวิต เรียนรู้ด้วยวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย
9. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
10. มีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ปัญหาของการศึกษาผู้ใหญ่จะเกิดจาก ฐานะและโอกาสที่แตกต่างกันตามวัย แต่ถ้าผู้ใหญ่ที่มีครอบครัว การศึกษาจะมุ่งเน้นในการให้ความช่วยเหลือครอบครัว ยิ่งถ้าผู้ใหญ่หมายถึง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง การเรียนการศึกษาของตน เพื่อจะเพิ่มความรู้ความเข้าใจของตนในการพัฒนาและเลี้ยงดูลูก เพราะลูกเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต พ่อ แม่จึงให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่

งานวิจัยต่างประเทศ

ครอสและเวลเลย์ (Darkenwald ;& Merriam : 1985 128-130 ; citing cross ;& Valley.1982) ได้แบ่งเหตุผลในการเข้าเรียนต่อของการศึกษาผู้ใหญ่ออกเป็น 9 ด้าน

1. ด้านความรู้
2. ด้านส่วนตัว

3. ด้านชุมชน
4. ด้านศาสนา
5. ด้านสังคม
6. ด้านการหลีกเลี่ยงความจำเป็น
7. ด้านกฎระเบียบ
8. ด้านเพื่อทำหน้าที่ให้ดีขึ้น
9. ด้านเพื่อความรู้ในเชิงวัฒนธรรม

จากผลของการศึกษาพบว่า ผู้ที่กำลังเข้าเรียนมีเหตุผลของการเข้าเรียนด้านชุมชนและด้านเหตุผลส่วนตัวมากที่สุด ในเรื่องที่เกี่ยวข้องพบว่า เพศ อายุ และสถานภาพทางสังคมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียน เพื่อให้ตนเองมีความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ฮูล (แก้วใจ นิราช.2542.38 ;อ้างอิงจาก Houle.1961.The Inquiring Mind.p. 16-52) กล่าวว่า สาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อในโครงการการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยชิคาโก ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีเป้าหมายของตนเองว่า การเรียนจะสามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของตนเอง เพื่อมุ่งกิจกรรมที่จะเข้าร่วมทางสังคม และให้ความรู้ในสิ่งที่ตนเองไม่รู้ โดยมุ่งเน้นเรื่อง มนุษย์สัมพันธ์ และเพื่อความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เพื่อไปประกอบอาชีพ

งานวิจัยในประเทศ

สุนทร สุนันท์ชัย (2548 : ออนไลน์) กล่าวว่า การศึกษาผู้ใหญ่มีขอบเขตเพียงการศึกษาเบื้องต้น ในชุมชน มุ่งสอนผู้ที่ไม่รู้หนังสือ และมุ่งให้รู้หน้าที่พลเมืองตามระบบประชาธิปไตย และบทบาทหน้าที่ของตน

อุไรวรรณ แก้วมูลคำ (2545 : 23) กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะถูกกระตุ้นจะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ต่อเมื่อเขามีความและความสนใจ ผู้ใหญ่มีความต้องการอย่างลึกซึ้งที่จะเป็นผู้นำตนเอง ดังนั้นบทบาทของครูคือในการให้การศึกษาผู้ใหญ่ คือ การร่วมกระบวนการ แสวงหาความรู้ให้กับผู้เรียนมากกว่า การถ่ายทอดความรู้ของตนเอง เพราะผู้ใหญ่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลและจะมีมากขึ้นถ้าอายุมากขึ้น การศึกษาผู้ใหญ่ ต้องคำนึงถึง ความแตกต่าง ในเรื่อง วิธีการ เวลา สถานที่

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การศึกษาผู้ใหญ่มีความสำคัญมาก ความสำคัญในการศึกษา จะทำให้ผู้ใหญ่มีความรู้และสามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของตนเอง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคม อีกทั้งการศึกษาผู้ใหญ่จะทำให้ผู้ใหญ่เกิดความรู้และทักษะ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ และมีความรู้เพื่อนำไปพัฒนาบุตร หลานของตนได้ต่อไป

3. เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

3.1 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญาจนส่งผลให้เกิดการเรียนรู้

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2547 : 27 -28) กล่าวว่า พัฒนาการทุกด้านของมนุษย์ ถ้าได้รับการตอบสนองตรงตามความต้องการแล้ว พัฒนาการของมนุษย์จะเป็นไปอย่างสมวัย พัฒนาการของเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย หมายถึง ความสามารถในการทำงานของกล้ามเนื้อใหญ่ที่ใช้ในการเคลื่อนไหว ทรงตัว ยืน วิ่ง รวมทั้งความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและประสาทสัมผัส เช่น การหยิบของ การขีดเขียน การพับกระดาษ เป็นต้น

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง ความสามารถในการรู้สึกและการแสดงความรู้สึกของเด็ก เช่น พอใจ ไม่พอใจ รักชอบ สนใจ เกลียด โดยที่เด็ก รู้จักควบคุมการแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดี และนับถือตนเองตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางสังคม จึงรวมเป็นพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม

3. พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง ความสามารถของเด็กในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน ปรับตัวในการเล่นหรืออยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำหน้าที่ตามเวลา มีความรับผิดชอบ รู้จักกาลเทศะ การช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ การเข้าใจสิ่งต่าง ๆ การให้เหตุผล การแก้ปัญหา ซึ่งแสดงออกโดยการใช้ภาษาในการสื่อความหมายเป็นส่วนใหญ่

สุภัคธร อินทร (2545 : 63 -71) กล่าวว่า พัฒนาการของเด็กปฐมวัย มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการทางร่างกาย ในวัยนี้เด็กจะมีความก้าวหน้ามาก ทั้งโดยรูปร่าง ทั้งกล้ามเนื้อและกระดูก เด็กในวัยนี้จะสามารถบังคับการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ดี เดินได้อย่างคล่องแคล่ว และสามารถวิ่งและกระโดดได้

2. พัฒนาการทางเชาว์ปัญญา เด็กในวัยนี้เป็นวัยที่ใช้สัญลักษณ์ได้ และสามารถที่จะใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งของ วัตถุและสถานที่ได้ มีทักษะที่จะอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้ การจัดกิจกรรมจึงควรมีการส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสดูออกมาเล่าประสบการณ์ เด็กวัยนี้สามารถวาดภาพในใจได้ การใช้ความคิดคำนึง การสร้างจินตนาการ เป็นลักษณะพิเศษของเด็กวัยนี้

3. พัฒนาการทางบุคลิกภาพ เด็กปฐมวัยเป็นเด็กที่เต็มไปด้วยพลังงาน และมีความคิดริเริ่มที่จะทำสิ่งใหม่ และชอบประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างอิสระ

4. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม อารมณ์มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของเด็ก วัยเด็กเล็กเป็นระยะวิกฤตของพัฒนาการทางอารมณ์ การส่งเสริมจะช่วยให้เด็กมีความสุข และจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการปรับตัว อารมณ์ของเด็กวัยนี้จะเป็นไปอย่างเปิดเผย การแสดงอารมณ์มักจะกะทันหัน เปลี่ยนแปลงง่าย ทางด้านสังคม ในระยะแรกเด็กมักจะเล่นคนเดียว แต่เมื่อโตขึ้นจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น มักมีการร่วมมือเป็นมิตร และมีความเข้าใจในความรู้สึกของเพื่อนมากขึ้น

สายสุรี จุติกุล (2543 : 43-55) กล่าวว่าพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้ใหญ่จำเป็นต้องเข้าใจพัฒนาการตามวัยของเด็ก พัฒนาการด้านร่างกาย การเคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่ว พัฒนาการด้านเชาว์ปัญญา เด็กจะเริ่มเข้าใจในสัญลักษณ์ต่าง ๆ พัฒนาการด้านอารมณ์ เด็กวัยนี้จะมีการแสดงอารมณ์ออกมาอย่างแท้จริง ไม่เสแสร้ง พัฒนาการทางสังคม เด็กวัยนี้มักจะคิดว่าตนเองเป็นใหญ่เสมอ

จากความหมายของพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในช่วงอายุ 5 ขวบแรกควรเน้นการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ 5-7 ขวบ ควรเป็นเตรียมความพร้อมการเรียนระดับประถมศึกษา ดังนั้นนอกเหนือจากการดูแลของทางโรงเรียนแล้ว การดูแลจากครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครองที่ถูกต้อง จึงเป็นอย่ายิ่ง เพื่อให้เด็กเกิดพัฒนาการที่ดีเหมาะสมตามวัย ดังนั้นพ่อ แม่ ผู้ปกครองจึงจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องของพัฒนาการของลูก

3.2 การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

สมนา พานิช (2546 : 30) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยคือ การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการคิด การได้เห็น ได้ฟัง ได้รู้สึก ได้ชิม ได้ดม เด็กแต่ละคน จะมีความแตกต่างกัน ใน ความสามารถที่ติดตัวมาก และเด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในการเล่าเรียน ผูกฝนให้เด็กแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะได้พร้อมกัน

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2547 : 29) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง กระบวนการที่เด็กปฐมวัย เกิดการเรียนรู้มาจากผลของประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมและมีการฝึกฝนทำให้เกิดเป็นการเรียนรู้ ปัจจัยที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ สภาพแวดล้อม การมีปฏิสัมพันธ์ ความต้องการและความสนใจของเด็ก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้ความสามารถของเด็กถูกนำออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้นมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ดังนั้น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง จึงต้องรู้จักการสังเกตว่า เด็กแต่ละคนมีลักษณะ รูปแบบ การเรียนรู้ อย่างไร และเปิดโอกาสให้เด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้แบบต่าง ๆ ไม่จำกัดการเรียนรู้ของเด็กในทางใดทางหนึ่ง แต่พยายามส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก

3.3 แหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2548 : 68) กล่าวว่า การท่องเที่ยวสามารถทำให้เด็กเรียนรู้จากสถานที่จริงและได้รับประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากการท่องเที่ยวจนเกิดเป็นการเรียนรู้

ชวลีกร สิงห์น้อย (2535 : 8) กล่าวว่า การเล่นน้ำและเล่นทราย นอกจากเด็กจะสามารถเล่นเพื่อเกิดความสนุกสนาน เด็กยังสามารถเล่นได้อย่างสร้างสรรค์เกิดการเรียนรู้ สามารถทำกิจกรรมได้อย่างเรียนรู้อย่างมีความคิดสร้างสรรค์และเป็นอิสระ

ดวงจันทร์ ยวงสุวรรณ (2541 : 2-3) กล่าวว่า อุปกรณ์เครื่องเล่นสนาม จะเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กเกิดความคล่องตัวในการคิด เกิดแรงจูงใจในการเล่น การเล่นเครื่องเล่นในสนามจะทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน เด็กมีความสุขสนุกสนานในการเล่น และยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเจริญเติบโตของเด็ก และพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและ กล้ามเนื้อใหญ่ มีความคล่องแคล่วและเหมาะสม

วรารักษ์ รักวิจัย (2529 : 29) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์ชีวิตเป็นแหล่งเรียนรู้ ที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ขนาด รูปร่าง น้ำหนัก ปริมาณความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเด็ก จะทำให้เด็กเห็นถึงการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดและความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจะทำให้เด็กเกิดการปรับตัว และเปลี่ยนแปลงความคิด

3.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ฟรอยด์ (Freud. 1856 – 1939) ได้พัฒนาทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางบุคลิกภาพ กล่าวว่าความสำคัญของเด็ก วัย 5 ปีแรกของชีวิต เป็นวัยที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นรากฐานของการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ และบุคคลที่มีอิทธิพลและความสัมพันธ์มากที่สุดก็คือ แม่ เพราะบุคลิกภาพของเด็กแต่ละคนจะมีการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพของร่างกายโดยร่างกาย เปลี่ยนแปลงบริเวณแห่งความพึงพอใจเป็นระยะ ๆ ในช่วงอายุต่าง ๆ กัน การได้รับตอบสนองอย่างเต็มที่ เด็กจะมีพัฒนาการที่ดีและสมบูรณ์แต่ทางตรงกันข้ามถ้าเขาไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเต็มที่ ก็จะทำให้เขาเกิดการสะสมปัญหาและแสดงออกเมื่อเด็กโตขึ้น

พียาเจต์ (Piaget. 1896 – 1980) นำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก เน้นความสำคัญของความเป็นมนุษย์ อยู่ที่มนุษย์มีความสามารถในการสร้างความรู้ผ่านการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งปรากฏอยู่ในตัวเด็กตั้งแต่แรกเกิดคือ การปรับตัว เป็นกระบวนการที่เด็กสร้างโครงสร้างตามความคิด โดยมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่งแวดล้อม 2 ลักษณะคือ เด็กพยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมโดยซึมซับประสบการณ์ และปรับโครงสร้างสติปัญญาตามสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลในโครงสร้างความคิดและความเข้าใจ ประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยจะได้เรียนรู้จะต้องให้โอกาสเด็กในการเล่น การสำรวจการทดลอง มีโอกาสเลือก ตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

กิเซล (Gesell . 1880 – 1961) ได้นำเสนอทฤษฎีพัฒนาการไว้ว่าการเจริญเติบโตของเด็กทางร่างกายเนื้อเยื่อ อวัยวะ หน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ และพฤติกรรมที่ปรากฏขึ้นเป็นลำดับที่แน่นอนและเกิดขึ้นเป็นลำดับขั้นตอนมาจากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบรองที่ต่อเติมเด็กจากการเสริมพัฒนาการต่าง ๆ กิเซลเชื่อว่าวุฒิภาวะจะถูกกำหนดโดยพันธุกรรม และมีในเด็กแต่ละคนตั้งแต่เกิดมา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กแต่ละวัยมีความพร้อมทำในสิ่งต่าง ๆ

การ์ดเนอร์ (Gardner. 1998) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายของสติปัญญา โดยใช้หลักการวิวัฒนาการทางชีววิทยา จำแนกความสามารถหรือสติปัญญาของคนเอาไว้ 7 ประเภท และต่อมาเขาเพิ่มอีก 1 ประเภทเรียกว่า สติปัญญาด้านรักธรรมชาติ และต่อมาเพิ่มอีก 1 คือ

สติปัญญาด้านการดำรงชีวิต สมองของมนุษย์ ๆ ได้แบ่งเป็นส่วน ๆ แต่ละส่วนได้กำหนดความสามารถที่ค้นหาและแก้ปัญหาที่เรียกว่า ปัญญา สติปัญญาของมนุษย์แบ่งออกเป็น 9 ด้าน คือ สติปัญญาทางด้านภาษา สติปัญญาทางด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ สติปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว สติปัญญาด้านดนตรี สติปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ สติปัญญาด้านตน สติปัญญาการรักษารัชมชาติ สติปัญญาด้านการดำรงชีวิต โดยส่วนใหญ่การพัฒนา สติปัญญาของมนุษย์จะเกิดจากความชอบ ความชำนาญ ความพึงพอใจ เหตุผลส่วนใหญ่ก่อนจะเริ่มชอบ มักเป็นผลมาจาก สภาพสิ่งแวดล้อม การอบรมสั่งสอน จนเกิดประสบการณ์ทำให้เกิดความรู้ ความชำนาญในด้านนั้นและจึงกลายเป็นพัฒนาการต่อไป

จากทฤษฎีพัฒนาการและการเรียนรู้ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้น ได้มาจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมที่ได้รับมาจาก พ่อ แม่ ผู้ปกครองเป็นสำคัญ เพราะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เป็นรากฐานสำคัญในการปลูกฝัง บุคลิกภาพและการเจริญเติบโตด้วย โดยเฉพาะการปรับตัวของเด็กให้ถูกต้องตามพัฒนาการ และการเรียนรู้ตามวัย ดังนั้น พ่อ แม่ ผู้ปกครองจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในการเลี้ยงดูลูกอย่างเข้าใจ การให้ความรักอย่างถูกต้อง การมีปฏิสัมพันธ์กับลูก เพื่อให้ไม่ให้เกิดความวิตกกังวล หรือไม่สำคัญ และสอนเขาอย่างถูกต้อง จะเป็นส่วนช่วยให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดี และการเรียนรู้ที่ดี เพื่อการเจริญเติบโตของเขาได้อย่างเหมาะสม

4. รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

4.1 ความหมายของการท่องเที่ยว ในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หรือ คำในภาษาอังกฤษที่ว่า Leisure ซึ่งได้มีหลายท่านให้ความหมายต่าง ๆ ดังนี้

กุสุมา ตันติผลาชีวะ (2548 : 69 -75) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ที่คนเราสามารถเพลิดเพลินกับการใช้เวลาที่เป็นอิสระเพื่อการผ่อนคลายอย่างเป็นส่วนตัวหรือไปเป็นกลุ่มที่เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ การไปชั่วคราวหรือการเดินทางไปนอกสถานที่ เป็นการใช้เวลาในวันพักผ่อน วันหยุดในการหาความสุข ความสนุกสนาน ที่ทุกคนสามารถทำได้ ผู้ปกครองทุกคนโดยเฉพาะผู้ปกครองในชุมชนก็มีความต้องการท่องเที่ยวเช่นกัน รูปแบบการท่องเที่ยวสำหรับผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัยนี้เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และการท่องเที่ยวมาเป็นตัวช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กและเด็กสามารถรับความรู้เกี่ยวกับเด็กและโลกภายนอกด้วยประสบการณ์ตรง

สมศักดิ์ เพทพสุทิน (2548: 12 อ้างอิงจาก วารสาร สสอ.ประเทศไทย) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นเรื่องของการเดินทาง โดยมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป จะเน้นในเรื่องการเดินทางและกิจกรรมต่าง ๆ

องค์การการท่องเที่ยวโลก (2548 ออนไลน์) ให้ความหมายของ “การท่องเที่ยว” ว่า หมายถึง การเดินทางใด ๆ ก็ตามเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังนี้ ประการที่ 1 การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร ประการที่ 2 การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ หรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเองไม่ใช่เป็นการถูกบังคับ ไม่ใช่เพื่อทำสงคราม ประการที่ 3 เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้แต่ต้องไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเยี่ยมเยียนญาติมิตร เพื่อความเบิกบาน บันเทิงเจริญรอย เพื่อเล่นกีฬาต่างๆ เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ และเพื่อติดต่อดูธุรกิจ

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางและเป็นกิจกรรมที่เราสามารถใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ในระหว่างทำการท่องเที่ยว พ่อ แม่ ผู้ปกครองสามารถนำ การท่องเที่ยวไปเป็นกิจกรรมที่เพิ่มเติมความรู้ให้กับลูกได้ โดยลูกจะเกิดการเรียนรู้จากการเห็น การสัมผัส และพ่อ แม่ ผู้ปกครองยังสามารถเพิ่มความสัมพันธ์กับลูก โดยการดูแล และสอนเขาในขณะที่ท่องเที่ยวเพื่อเป็นการเรียนรู้ของเด็ก และพ่อ แม่ ผู้ปกครองสามารถเรียนรู้เด็กจากการท่องเที่ยวได้อีกด้วย

4.2 ประเภทของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว (2006 : ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดประเภทของการท่องเที่ยวตามหลักวิชาการท่องเที่ยวมี ดังนี้ การท่องเที่ยวเพื่อความสนุก เป็นการท่องเที่ยวโดยใช้เวลาหยุดงานเพื่อ เปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น เพื่อพบเห็นสิ่งแปลกๆ ใหม่ ทิวทัศน์อันสวยงาม ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อสงบอารมณ์ และมีผลเป็นความสนุกการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน เป็นการใช้เวลาวันหยุดเพื่อผ่อนคลาย โดยไม่ทำอะไร เพื่อขจัดความเมื่อยล้าทั้งหลายทั้งปวง ทั้งทางกายและทางใจ ที่เกิดขึ้นในเวลาทำงานให้หมดสิ้นไปและเรียกพลละกำลังกลับคืนมา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการใช้เวลาในการท่องเที่ยว แสวงหาความรู้ ด้านวิทยาการเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่างๆ หรือเพื่อศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ในแ่ง มานุษยวิทยา และ สังคมวิทยา หรือเพื่อชมสถานที่ ที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงตามประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา หมายถึง บุคคลที่ท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา หรืองานวิจัย กระทำการท่องเที่ยวเพื่อค้นหาคำตอบจากสิ่งที่ต้องการค้นหา

ธรรณ ชำรงนาวาสวัสดิ์ (2549 : ออนไลน์) กล่าวว่า สามารถแบ่งรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็น 3 แบบดังนี้ คือ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การเที่ยวป่า เที่ยวทะเล การท่องเที่ยวในลักษณะใดก็ตามนอกจากจะให้ความเพลิดเพลินใจยังสามารถสอดแทรกความรู้ในการระหว่างการท่องเที่ยวได้อีกด้วย

ชนัญ วงษ์วิภาค (2548 : 61 ; อ้างอิงจาก วารสาร สสอ.ประเทศไทย) กล่าวว่า การท่องเที่ยวมีหลายประเภท การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้วิถีหนึ่งที่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวชื่นชม และศึกษาวัฒนธรรมประเพณีที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ทำให้เกิดการเรียนรู้ในประเพณีของชาวบ้าน การเรียนรู้วิถีชีวิตในหมู่บ้าน การท่องเที่ยวประเภทนี้ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้

เบญจมาศ อุทกศิริ (2548 : ออนไลน์) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco Tourism) การท่องเที่ยวแบบสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวโดยการศึกษาธรรมชาติ การท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิต การท่องเที่ยวเพื่อศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี ประวัติศาสตร์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนาน การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ในการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้จะทำให้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ เป็นความรู้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองสามารถพาลูกไปท่องเที่ยว เพื่อให้ลูกเกิดการเรียนรู้ได้ ทำให้เขาเกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่พบเห็น และเด็กสามารถเกิดการรับรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรงที่เขาได้เห็น

4.3 รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2548 : 67-75 อ้างอิงจาก วารสาร สสอ.ประเทศไทย) กล่าวว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองในชุมชน เป็นวิธีการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองในชุมชนที่เน้นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่เป็นนวัตกรรมที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็กและผู้ปกครองได้มีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้เรียนเรียนร่วมกันตามจุดประสงค์โดยมีผู้เรียนทุกคนต้องทำงานร่วมกันด้วยความรู้สึกที่ดีอย่างอิสระ การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เป็นสถานการณ์ใหม่สำหรับผู้ปกครอง ครูมาคอยสนับสนุนในระหว่างการเดินทาง ครูจำเป็นต้องให้การสนับสนุนกับผู้ปกครอง

องค์ประกอบของรูปแบบการท่องเที่ยวมี 4 ขั้นตอน

1.การวางแผน เป็นขั้นตอนแรกของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ครูและผู้ปกครองต้องร่วมกันพัฒนาแผนการท่องเที่ยว พร้อมกำหนดเป้าหมายที่บ่งชี้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ชัดเจนการเรียนรู้ที่กำหนดต้องเน้นเกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กและการดูแล เป้าหมายสำคัญคือการให้ความรู้เพื่อเป็นผู้ปกครองที่ต้องการจากการท่องเที่ยว แผนต้องกำหนดแนวทางการเดินทาง เช่น การเตรียมตัว การเดินทาง สถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกจะได้รับ ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมและตัดสินใจร่วมด้วย

2.การปฐมนิเทศ เป็นงานสำคัญของครู ในขั้นต้นครูต้องรับรู้ความสำคัญของการแสดงบทบาทของผู้ปกครองในฐานะของการเป็นครูและผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน ครูต้องกระตุ้นผู้ปกครองให้เรียนรู้บทบาทของตนด้วยความรู้สึกดีและมีความสุข หากขั้นตอนนี้ดำเนินไม่ชัดเจนผู้ปกครองจะสับสนมาก ขั้นปฐมนิเทศต้องมีการอภิปรายกับผู้ปกครองก่อนการเดินทางเกี่ยวกับบทบาทการเป็นครูของผู้ปกครอง การปฐมนิเทศจะช่วยลดความกังวลของผู้ปกครอง เนื่องจาก

รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เป็นสถานการณ์ที่แปลกใหม่ ตื่นเต้น หากไม่เตรียมความพร้อม กิจกรรมอาจจะล้มเหลวและกลายเป็นการท่องเที่ยวธรรมดา การบอกให้ผู้ปกครองรู้วิธีการทำงาน ระหว่างการเดินทาง พร้อมมีคู่มืออธิบายสถานที่ท่องเที่ยวและหน้าที่ที่ผู้ปกครอง ต้องกระทำเป็น เครื่องมือสำคัญและมีประโยชน์

3.เงื่อนไขการเรียนรู้ เป็นจุดสำคัญของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมุ่งเพื่อให้การศึกษาแก่ผู้ปกครอง และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ปกครอง เป็นหลักเงื่อนไขการเรียนรู้สำหรับเด็กมีดังนี้ 1.) คำถามสำคัญ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดใน แผนแก่ผู้ปกครองและเด็ก พร้อมให้คำถามที่ผู้ปกครองและเด็กต้องร่วมมือกันเรียนรู้ 1-2 คำถาม คำถามสำคัญจัดว่ามีความจำเป็นสำหรับผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย เพราะคำถามคือตัวบ่งชี้การเรียนรู้ ที่ต้องเกิดจากการท่องเที่ยว คำถามที่ให้ต้องง่ายต่อการเรียนรู้ เพราะผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์ กับเด็กในระดับที่แตกต่างกัน 2.) การอภิปรายสืบเนื่อง การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองที่สมบูรณ์ แบบประกอบด้วย การกระตุ้นและเอื้ออำนวยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อ การเรียนรู้ ความรู้ที่ผู้ปกครองได้รับส่วนหนึ่งมาจากมัลติมีเดียที่ครูจะไม่รบกวน เพื่อให้ผู้ปกครองได้ ใช้ความตั้งใจอย่างเต็มที่เพื่อรับความรู้นั้น แต่อีกส่วนหนึ่งมาจากการสังเกตของผู้ปกครอง ที่ได้มา จากการสังเกตสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ และการแสดงออกของเด็ก ถึงแม้ว่าการอภิปรายส่วนใหญ่จะ มุ่งไปที่ผู้ปกครอง แต่ครูต้องให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการอภิปราย การให้เด็กเข้ามามีส่วนอาจทำ โดยตั้งคำถามเด็กโดยตรงในบางครั้ง หรือบอกผู้ปกครองให้เด็กเป็นผู้ร่วมอภิปราย เด็กปฐมวัย สามารถให้ข้อมูลที่ดี เพราะปกติเด็กปฐมวัยจะเป็นวัยที่เด็กต้องการที่จะบอกว่าเขาพบอะไรและเขา รู้สึกอย่างไร ครูต้องกระตุ้นให้ผู้ปกครองได้แลกเปลี่ยนความคิดกับเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4.สรุปการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ถ้ามีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแหล่งในคราวเดียวกัน การมีสถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า 1 แหล่งนี้ ครูต้อง จัดกิจกรรมสรุปการเรียนรู้หลังการท่องเที่ยวแต่ละแหล่งสิ้นสุดลง กิจกรรมนี้จะเน้นการสรุปประเด็น สาระสำคัญ ซึ่งผู้ปกครองและเด็กจะร่วมกันคิด ว่าเขาได้เรียนรู้อะไร และมีอะไรที่ยังไม่รู้

การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ไม่ได้เป็นเพียงการใช้เวลาอิสระ เพื่อความ เพลิดเพลินแต่สามารถใช้เพื่อการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ จะให้ ประโยชน์ด้านการศึกษา เช่น การปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก ความรอบรู้โดย ใช้ประสบการณ์ตรง และการสร้างกระบวนการทางสังคม โดยรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้มี องค์ประกอบ 4 ประการ คือ การวางแผน การปฐมนิเทศ เงื่อนไขการเรียนรู้ และการสรุปการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เป็นรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับการจัด การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง เพราะการท่องเที่ยวสามารถเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างพ่อ แม่ ผู้ปกครองและลูก อีกทั้งการไปท่องเที่ยวยังทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้เห็น ได้สัมผัส รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้อย่างเหมาะที่เป็นการเปิดโอกาส ให้ครูและผู้ปกครองเกิด

การมีส่วนร่วม เพราะการไปท่องเที่ยว เป็นลักษณะผ่อนคลาย ครูและผู้ปกครองสามารถพูดคุยกัน
 อย่างเป็นกันเองได้มากขึ้น

5. ความพึงพอใจ

5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ได้มีหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจ
 ที่มีองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่างๆ และเขาได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของเขาได้

รัชวลี วรุณี (2549 : ออนไลน์) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก รัก
 ชอบ ยินดี เต็มใจ หรือมีเจตคติที่ดีของบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งความพึงพอใจ จะเกิดขึ้นเมื่อได้รับ
 ผลตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์
 ความรู้สึก และทัศนะของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและสิ่งจูงใจ ซึ่งจะปรากฏออกมาทาง
 พฤติกรรม โดยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล

จรัส โพธิ์จันทร์ (2527) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลต่อ
 หน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางบวก ทางเป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อ
 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวก การปฏิบัติหน้าที่
 จะมีประสิทธิภาพสูง แต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบการปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ

พิน คงพูน (2529) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกรัก ชอบ ยินดี เต็ม
 ใจ หรือ เจตคติที่ดีของบุคคลที่เขาได้รับจากการกระทำนั้นๆ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจในการทำงานไว้ว่า เป็น
 ความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน
 และได้รับ การตอบแทน คือผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มี
 ความมุ่งมั่นที่จะทำ

มณี โพธิ์เสน (2543) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกยินดี เจต
 คติที่ดีของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้นๆ

สมยศ นาวิการ (2522) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความรุนแรงของ
 ความต้องการสำหรับผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

อเนก กลยณี (2542) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือเจตคติต่อการ
 ทำงานนั้นๆ

เฟรนซ์ (Frenc, 1964) กล่าวว่า บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในการทำงานได้ถ้าสภาพของ
 งานดี ซึ่งหมายถึง การมีตำแหน่งที่ดี มีรายได้เพียงพอกับการดำรงชีวิต มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน
 ซึ่ง ก่อให้เกิดสถานภาพทางสังคมสูง และทำให้บุคคลสามารถปรับบุคลิกของตนให้เข้ากับสภาพ
 สังคม

ใจ หมายถึง ความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงใจ

วาแมน (Walman. 989: 384) กล่าวว่า ความพึงพอใจสมยศ นาวิก (2522) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความรุนแรงของความต้องการสำหรับผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

จากความหมายพึงพอใจที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึก หรือทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่รู้สึกชอบและเข้าใจ ความพึงพอใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เป็นความรู้สึกที่ผู้ปกครอง เกิดความเข้าใจและรู้สึกชอบใจในกิจกรรมจนส่งผลเป็นการพึงพอใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

5.2 ทฤษฎีการสร้าง ความพึงพอใจ

มาสโลว์ (Maslow. 1970) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกัน แต่ความต้องการนั้นเป็นลำดับขั้น เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

(1) มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

(2) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอื่นต่อไป ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

(3) ความต้องการของมนุษย์จะเรียงเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนอง ซึ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอนตามลำดับขั้นจากต่ำไปสูง ดังนี้

ก. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้ได้รับการตอบสนอง

ข. ความต้องการด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้วมนุษย์จะต้องการในขั้นสูงต่อไป คือ เป็นความรู้สึกที่ต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคตซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

ค. ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) หลังจากที่มีมนุษย์ได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้วก็จะมีความต้องการสูงขึ้นอีก คือ ความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

ง. ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตนเอง อยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระ และเสรีภาพ

จ. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดของตน หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตัวเองเป็นอยู่ในขณะนั้น

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์สรุปได้ว่า ความต้องการทั้ง 5 ขั้นของมนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากัน การมุ่งตามทฤษฎีนี้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันไป และความต้องการในแต่ละขั้นจะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในลำดับนั้นๆ การสร้างความพึงพอใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวแก่ผู้ปกครอง ต้องคำนึงถึงผู้ปกครอง และให้ความสำคัญแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมให้เหมือนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม

จากการศึกษาเอกสารและรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ พบว่า การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง มีจุดประสงค์เพื่อการศึกษาสำหรับผู้ปกครองมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพราะการให้ความรู้ผ่านกระบวนการทำกิจกรรมระหว่างครู โรงเรียน และผู้ปกครอง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ ความเข้าใจการเรียนรู้เพื่อส่งผลของการพัฒนาในเด็กมากที่สุด (นภเนตร ธรรมบวร 2541 : 31) การจัดการศึกษาให้ผู้ปกครอง เป็นการที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการโรงเรียน ชุมชน และร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของเด็ก และพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองมีหลายวิธี แต่ผู้ปกครองจะเกิดเรียนรู้ได้ดี เมื่อ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ 2541 : 21) ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่ ได้รับการสนใจและมองเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเรียน สิ่งที่ยั่งยืนสนองต่อความต้องการของตน สิ่งที่ยั่งยืนเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในทันที สิ่งที่ยั่งยืนสนองความรู้และประสบการณ์ที่มีผู้เรียนกับผู้สอนมีความเข้าใจกัน ให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอยู่เสมอ ผู้เรียนมีความพอใจที่จะเรียน การเรียนใช้ปัญหาที่พบจริงในชีวิต เรียนรู้ด้วยวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่แตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง เพราะการท่องเที่ยว (กุลยา ตันติผลาชีวะ 2548 : 69 -75) เป็นกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ที่คนเราสามารถผลิตเพลินกับการใช้เวลาที่เป็นอิสระเพื่อการผ่อนคลายเป็นการใช้เวลาในวันพักผ่อน วันหยุดในการหาความสุข ความสนุกสนาน ที่ทุกคนสามารถทำได้ ผู้ปกครองทุกคนโดยเฉพาะผู้ปกครองในชุมชนก็มีความต้องการท่องเที่ยวเช่นกัน รูปแบบการท่องเที่ยวสำหรับผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัยนี้เป็นที่น่าการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และการท่องเที่ยวมาเป็นตัวช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กและเด็กสามารถรับความรู้เกี่ยวกับเด็กและโลกภายนอกด้วยประสบการณ์ตรง กุลยา ตันติผลาชีวะ ได้สร้างรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน การวางแผน การปฐมนิเทศ เงื่อนการเรียนรู้ และการสรุปการเรียนรู้ เป็นรูปแบบที่เน้นให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ในตัวเด็ก ผู้ปกครอง และครูเด็กเกิดการเรียนรู้จากการท่องเที่ยว และรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงมีสนใจที่

การศึกษาทดลองรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ต่อการเรียนรู้ ของผู้ประกอบการและเด็กปฐมวัย
เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่เป็น แม่กับลูก หรือ พ่อกับลูกหรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่เป็น แม่กับลูก หรือ พ่อกับลูก หรือผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คู่ หรือ 30 คน ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชาสัมพันธ์ถึงผู้ปกครองเพื่อทราบถึงจุดประสงค์การวิจัย
2. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากความสมัครใจของผู้ปกครองที่มาสมัครขอเข้าร่วม

กิจกรรมจำนวน 15 คู่ หรือ 30 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองต่อรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
2. แบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยต่อรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
3. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองในรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการ

เรียนรู้

4. แผนการจัดกิจกรรมรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

การสร้างและหาคุณภาพ องค์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยในการใช้รูปแบบการทอเกี่ยวเพื่อการเรียนรู้ ดำเนินตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความเข้าใจในการใช้รูปแบบการทอเกี่ยวเพื่อการเรียนรู้ ดังนี้

1.1เอกสารและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง เด็กปฐมวัยและการทอเกี่ยว

1.2งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง และการให้ความรู้กับเด็กปฐมวัย การทอเกี่ยวและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แบบประเมิน

1.3เอกสารเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบประเมิน การสร้างคำถาม และการวิเคราะห์ แบบประเมิน

1.4เอกสารการสอน การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง ของ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ (2542)

1.5รูปแบบการทอเกี่ยวเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และผู้ปกครองชุมชน ซึ่งออกแบบโดย รองศาสตราจารย์ ดร. กฤษยา ตันติผลาชีวะ (2548)

2.สร้างแบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นคำถามประเมินการเรียนรู้ เป็นแบบ 1ชุด 4 ตอน ตอนที่ 1 - 3 ตอนละ 8 ข้อ จำนวน 24 ข้อ ซึ่งในแบบประเมิน 1 ข้อจะมีคำตอบ 3 คำตอบ การให้ระดับของคะแนน คือ 1 คะแนน 2 คะแนน และ 3 คะแนนและตอนที่ 4 จำนวน 8 ข้อ เป็นการประเมินการเรียนรู้ การให้คะแนน คือ 1,2,3คะแนน

3.สร้างแบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นคำถามประเมินการเรียนรู้ แบบ1 ชุด 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ชุดที่ 1 จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 1 ชุดที่ 2 จำนวน 4 ข้อ และตอนที่ 2 จำนวน 4 ข้อ ซึ่งในแบบประเมิน 1 ข้อจะมี คำตอบ 2 คำตอบการให้ระดับของคะแนนคือ ข้อถูก 1 คะแนน และข้อผิด 0 คะแนน

4.สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นคำถามประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองเป็นแบบ 1 ชุด 2 ตอน ตอนที่ 1 มีจำนวน 8 ข้อ ซึ่งในแบบประเมิน 1 ข้อจะมีคำตอบ 3 คำตอบ วัดความพึงพอใจ มากที่สุด ปานกลาง ไม่พอใจและตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครอง

5.สร้างเอกสารในการดำเนินงานเป็นคู่มือการเรียนรู้แก่ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยโดยการใช้รูปแบบทอเกี่ยวเพื่อการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับแบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

6.นำแบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครอง แบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง ในการใช้รูปแบบการทอเกี่ยวกับการเรียนรู้ และเอกสารเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาของเด็กปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาสำหรับ

ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับด้านการท่องเที่ยว เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

ผศ.ดร. อัญชลี ไสยวรรณ

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อาจารย์จิตเกษม ทองนาค

อาจารย์ประจำโรงเรียนวัดโตนด

อาจารย์พิสุทธิ ยงค์มกล

ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา

ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3 ท่านให้ปรับปรุงคำถามของแบบประเมินการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครองให้สอดคล้องกับเรียนรู้ของผู้ปกครอง และได้เสนอแนะให้ปรับปรุงรูปภาพให้มีความสอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ปรับปรุงตัวเลือกของข้อสอบให้มีความใกล้เคียงกัน และคู่มือการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยให้สัมพันธ์กับแบบประเมิน

7.ปรับปรุงแบบประเมินการเรียนรู้และคู่มือการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในข้อ 6

8.นำแบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองกับผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 และเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง จำนวน 40 คนและเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 50 คน

9.นำแบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่ได้ จำนวน 32 ข้อไปทดลองใช้ โดยใช้ผู้ปกครองจำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน การเรียนรู้ของผู้ปกครอง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ ของครอนบาค (Cronbach. 1982 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ได้เท่ากับ .76

10.นำแบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้ จำนวน 15 ข้อ โดยใช้เด็กปฐมวัยจำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบ โดยใช้วิธีของ กูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) จากสูตรKR -20 ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยทั้งฉบับ ได้เท่ากับ .75

11.นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ได้จำนวน 8 ข้อ โดยใช้คน จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน การเรียนรู้ของผู้ปกครอง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ ของครอนบาค (Cronbach.) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .76

12.นำแบบประเมินที่หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินแล้วนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้

การสร้างแบบแผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวในการเรียนรู้

1.ศึกษา เอกสาร ตำรา และ งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.1 เอกสารประกอบการเรียนวิชาการจัดการศึกษา สำหรับผู้ปกครองของ

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542)

1.2 รูปแบบการท่องเที่ยว เพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองในชุมชน ของ
กุลยา ตันติผลาชีวะ (2548)

1.3 ศึกษาเครือข่ายคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง และการ
ท่องเที่ยว

2.สร้างแผนการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งขั้นตอนใน
การจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน อ้างอิงจากรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองในชุมชน
ของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2548) ดังมีตารางแผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
ดังนี้ ขั้ววางแผน ขั้วปฐมนิเทศ ขั้วเงื่อนไขการเรียนรู้ ขั้วสรุป

3.นำแผนการจัดกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ และคู่มือการเดินทาง ซึ่ง
ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเสนอต่อ รองศาสตราจารย์ ดร. กุลยา ตันติผลาชีวะ คู่มือการเดินทางควรเพิ่ม
สาระการเรียนรู้ให้ผู้ปกครองมากขึ้น และกิจกรรมไม่เหมาะสม ควรเพิ่มกิจกรรม เกมที่เน้น
ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองและเด็กเพิ่มมากขึ้น

4.ปรับปรุงคู่มือการเดินทาง และกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสัมพันธ์ของผู้ปกครองและ
เด็กตามคำแนะนำของ รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ

5.นำแผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อ 4
ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยและเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่าง ขั้วอนุบาลปีที่ 3
โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเพื่อทำการ
ทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

1.ผู้วิจัยมีผู้ช่วยวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังมีรายชื่อดังต่อไปนี้

ผู้ช่วยวิจัย	สุภัทราทิพานัน	สุภายอง
ผู้ช่วยวิจัย	จิตติมา	เฝ้าหนองตุ
ผู้ช่วยวิจัย	พัชรภรณ์	ผานิตกุลวัฒน์

2.ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสังเกตและจดบันทึก พฤติกรรมระหว่างผู้ปกครองและเด็ก
ปฐมวัยตั้งแต่ขั้ววางแผนของรูปแบบการท่องเที่ยวในขณะท่องเที่ยว และขณะดำเนินการตาม
ขั้นตอนตามรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน เพื่อรวบรวมข้อมูล

3.วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำไปบันทึกการสังเกตมารวบรวมข้อมูลปัญหาและข้อสงสัยของ
ผู้ปกครอง รวมทั้งขณะดำเนินกิจกรรมผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยมาสรุปผล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One - Group Pretest - Posttest Design (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545 : 219) ตามตารางดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	การประเมินก่อนการทดลอง(Pre – test)	ทดลอง	การประเมินหลังการทดลอง(Post– test)
ER	T₁	X	T₂

ความหมายของสัญลักษณ์

ER	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
T₁	แทน	การประเมินก่อนการทดลอง (Pretest)
T₂	แทน	การประเมินหลังการทดลอง (Posttest)
X	แทน	การทดลองโดยใช้รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

การดำเนินการทดลองมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้กำหนดไว้ซึ่ง

ดัง

1.ปฐมนิเทศ ผู้ช่วยวิจัย เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

ผู้ปกครอง

1.1 รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้การเตรียมตัวก่อนการเดินทางของ

1.2 คู่มือการเดินทาง คู่มือการเรียนรู้ของผู้ปกครอง คู่มือการเรียนรู้ของเด็ก

ปฐมวัย

1.3 สถานที่ท่องเที่ยว และกิจกรรมระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

1.4 สถานที่ขึ้น ลงรถ เวลาในการทำกิจกรรม

1.5 หน้าที่ของผู้ช่วยวิจัยในการสังเกตการทดลอง จดบันทึก และการตอบคำถาม

ให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจ

ตาราง 2 แผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

แผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	ว / ด / ป/	เวลา
1.ขั้นวางแผน		
1.1 เชิญผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมประชุม ปรึกษากันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อกำหนด สถานที่ในการไปท่องเที่ยว จุดมุ่งหมายเพื่อทำกิจกรรม วัน เวลาในการไปท่องเที่ยว นัดหมายทำกิจกรรมในวันต่อไป	1 ก.พ. 49	08.30 – 10.30 น.
1.2 ครูหารายละเอียดในการไปสถานที่		
1.2.1 หารายละเอียดของสถานที่ที่จะไป ทาง ออนไลน์ การท่องเที่ยว	2 ก.พ. 49	09.00 – 12.00 น.
1.2.2 โทรศัพท์เพื่อสอบถามรายละเอียด		12.00 – 12.30 น.
1.2.3 เดินทางเพื่อไปสำรวจสถานที่	3 ก.พ. 49	08.00 – 18.00 น.
1.2.4 หารายละเอียดของรถ	4 ก.พ. 49	08.00 - 08.30 น.
1.2.5 ติดต่อรถและมัดจำรถ	4 ก.พ. 49	13.00 – 15.00 น.
1.2.6 ติดต่อสถานที่จอดรถรับ ส่ง	5 ก.พ. 49	08.00 – 10.00 น.
1.3 ครูออกแบบคู่มือการเรียนรู้ของผู้ปกครองและ เด็กปฐมวัยเพื่อให้สอดคล้องกับสถานที่ และคู่มือ การเดินทางในการเดินทาง	6 ก.พ. 49	08.00 – 17.00 น.
1.4เชิญผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง ทำข้อสอบแบบประเมิน Pre – test	10 ก.พ. 49	08.30 – 10.30 น.
2.ขั้นปฐมนิเทศ		
2.1 ครูปฐมนิเทศกับผู้ปกครอง	15 ก.พ. 49	08.30 – 10.30 น.
2.1.1ครูพูดคุยเป็นกันเองกับผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความสนิทคุ้นเคย		
2.2 ครูแจกคู่มือการเดินทางพร้อมอธิบายรายละเอียด ในคู่มือถึงช่วงเวลาและกิจกรรมต่าง ๆ		
2.3 ครูอธิบายถึงบทบาทของผู้ปกครองในการ เดินทาง		
2.4 แจ้งผู้ปกครองถึงสิ่งของที่ต้องเตรียม เวลา		

ตาราง 2 (ต่อ)

แผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	ว / ด / ป/	เวลา
หมายและสถานที่ในการขึ้นและลงรถ การ รับประทานอาหาร 2.5 ตอบข้อซักถามสำหรับผู้ปกครองที่มีคำถามและไม่ เข้าใจ 3. ขึ้นเงื่อนไขการเรียนรู้ สถานที่ท่องเที่ยวที่ 1 เมืองโบราณ 3.1 พร้อมกันที่ลานจอดรถโลตัส พระราม 3 3.2 (เช็ครายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรม) และ ออกเดินทาง (กิจกรรมบนรถ) 3.2.1 แจกของว่างและเครื่องดื่มแก่ ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่าง 3.2.2 แนะนำครูที่มงาน 3.2.3 กิจกรรมช่วงเช้า ทายใจลูกรักเพื่อเชื่อม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและลูก - แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเมืองโบราณ - แนะนำงานสาระการเรียนรู้แก่ผู้ปกครอง 3.3 ถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่ 1 เมืองโบราณ 3.3.1 ติดต่อมัคคุเทศก์ตามที่ได้นัดหมายไว้ 3.3.2 นั่งรถชมเมืองโบราณพร้อมมัคคุเทศก์ บรรยายประวัติความเป็นมาและ รายละเอียดต่าง ๆ 3.3.3 ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยลงรถเพื่อทำ กิจกรรม - ผู้ปกครองทำกิจกรรมตามสาระ การเรียนรู้ที่ 1 - ผู้ปกครองทำกิจกรรมตามสาระ การเรียนรู้ที่ 2 - ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยลงมือ ทำคู่มือการเรียนรู้ของผู้ปกครอง	11 มี.ค. 49	08.00 น. 08.00 น. 08.30 น. 08.45 – 09.00 น. 09.00 – 09.30 น. 09.30 น. 09.30 น. 09.45 – 10.30 น. 10.30 น. 10.30 – 10.50 น. 11.00 – 11.20 น. 11.20 – 11.30 น. 11.30 น.

ตาราง 2 (ต่อ)

แผนกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	ว / ด / ป/	เวลา
และเด็กปฐมวัย 3.3.4 ขึ้นรถพร้อมเดินทาง 3.4 รับประทานอาหารกลางวัน ร้านดอยคำ ขึ้นรถเพื่อออกเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่ 2 สถานที่ท่องเที่ยวที่ 2 ฟาร์มจระเข้ 3.5 ครูอภิปรายกับผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย 3.5.1 ครูสรุปสาระการเรียนรู้กับผู้ปกครองใน สาระการเรียนรู้ 3.5.2 เริ่มกิจกรรมช่วงบ่าย หนูชอบหรือไม่ กับ เด็กปฐมวัยเพื่อวัดการเรียนรู้ของเด็ก ปฐมวัย 3.5.3 แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่ 2 ฟาร์มจระเข้ 3.5.4 แนะนำสาระการเรียนรู้ของผู้ปกครอง 3.6 ถึงฟาร์มจระเข้ 3.6.1 ติดต่อมัคคุเทศก์ตามที่ได้นัดหมายไว้ 3.6.2 ลงรถเพื่อเดินทางชมฟาร์มจระเข้พร้อมมี มัคคุเทศก์บรรยายประวัติความเป็นมาและ รายละเอียดต่าง ๆ 3.6.3 ผู้ปกครองทำกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ที่ 3.6.4 ผู้ปกครองทำกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ที่ 3.6.5 ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยทำคู่มือการเรียนรู้ ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย 4. ขึ้นสรุปการเรียนรู้ 4.1 ขึ้นรถพร้อมเดินทางกลับ 4.2 ครูอภิปรายสรุปสาระการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ในสาระการเรียนรู้ ที่ได้ทำทั้ง 2 สถานที่ท่องเที่ยว 4.3 คำถามวัดความพึงพอใจจากผู้ปกครองและเด็ก 4.4 พูดคุยกับผู้ปกครองถึงความรู้สึกใน การมาร่วมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการ เรียนรู้พร้อมกับตอบคำถามจนถึงสถานที่จอดรถ	11 มี.ค. 49	12.00 – 13.00 น. 13.15 น. 13.15 -14.00 น. 14.00 น. 14.00 น. 14.10 น. 14.10 – 14.30 น. 14.40 – 15.40 น. 15.40 – 16.15 น. 16.30 น. 16.30 – 18.00 น.

ตาราง 2 (ต่อ)

แผนกิจกรรมรูปแบบการทอ้งเทียะเพือการเรีัยนรู้	ว / ด / ป/	เวลา
5. ผู้ปกครองทำแบบประเมิน Post – test	16 มี.ค. 49	08.00 - 10.00 น.

2.เมื่อดำเนินการทดลองรูปแบบการทอ้งเทียะเพือการเรีัยนรู้เสร็จสิ้นตามขั้นตอนรูปแบบ 4 ขั้นตอน ผู้วิจัยทำการประเมินผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยในกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบประเมินการเรีัยนรู้ ฉบับเดียวกันกับแบบประเมินที่ใช้ก่อนการทดลอง

3.นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาตรวจสอบความถูกต้องและนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ t-test แบบ Dependent Sample เพื่อตรวจสอบสมมติฐานทางการศึกษา

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบแบบประเมินการเรีัยนรู้ของผู้ปกครองและของเด็กปฐมวัยในการใช้รูปแบบการทอ้งเทียะเพือการเรีัยนรู้ ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้แบบประเมิน t-test แบบ Dependent sample

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต คำนวณจากสูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2545 : 219)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร
(บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 219) ดังนี้

$$s = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	N	แทน	จำนวนผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินการเรียนรู้เด็กปฐมวัยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน
(Kuder – Richardson) โดยคำนวณจากสูตร KR-20 (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 220)
ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบประเมินทั้งหมด
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ (q=1-p)
	s_t²	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินการเรียนรู้ผู้ปกครองใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 220)

2.3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณจากสูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 221) ดังนี้

$$a = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s^2 i}{s^2 t} \right\}$$

เมื่อ	a	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด
	K	แทน	จำนวนส่วนย่อยหรือจำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ
	s² i	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละส่วนย่อย
	s² t	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการท่องเทียวก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t- test แบบ Dependent Samples (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 219) มี ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

โดย **df = N -1**

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t- distribution
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคน
	ΣD	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนหรือหลังการทดลอง
	ΣD²	แทน	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนหรือหลังการทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการเปรียบเทียบก่อนและหลังการทำกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองซึ่งผลการวิเคราะห์จะปรากฏดังตาราง 3 การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 4 และความพึงพอใจของผู้ปกครองผลการวิเคราะห์จะปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการเรียนรู้ของผู้ปกครองก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบการ
ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

การเรียนรู้ของผู้ปกครองต่อรูปแบบการ ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
บทบาทการเป็นผู้ปกครอง	18.53	1.85	21.07	1.62	6.14**
การพัฒนาความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก	18.73	2.25	21.13	1.88	4.58**
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครู	18.40	2.10	20.80	1.74	4.43**
การเรียนรู้ของผู้ปกครองต่อกิจกรรม รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	19.67	1.35	21.67	1.29	5.29**
รวม	75.33	3.77	84.67	3.62	7.42**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่า การเปรียบเทียบการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หลังเข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ โดยรวมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การเรียนรู้บทบาทการเป็นผู้ปกครอง การเรียนรู้พัฒนาความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก การเรียนรู้การมีส่วนร่วมผู้ปกครองและครู และการเรียนรู้ของผู้ปกครองกับรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 การเปรียบเทียบการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทำกิจกรรมรูปแบบการ
ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยต่อรูปแบบการ ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การเรียนรู้จากการท่องเที่ยวเมืองโบราณ	1.40	0.99	3.93	0.26	9.90**
การเรียนรู้จากการท่องเที่ยวฟาร์มจระเข้	1.67	0.90	3.80	0.41	7.79**
การเรียนรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่	1.73	0.88	3.87	0.35	11.11**
รวม	4.80	1.26	11.60	0.51	22.95**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 ปรากฏว่า การเปรียบเทียบการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หลัง
การทำกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ โดยรวมสูงกว่าก่อนการทำกิจกรรมรูปแบบ
การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ด้านการเรียนรู้จากการท่องเที่ยวเมืองโบราณ ด้านการเรียนรู้จากการท่อง
ฟาร์มจระเข้ ด้านการเรียนรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่ สูงกว่าก่อนการทำกิจกรรมรูปแบบการ
ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการ ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	พอใจมาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ไม่พอใจ (ร้อยละ)
ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการ ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้	95	5	0

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 ปรากฏว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ
กิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ พอใจมาก ร้อยละ 95 ปานกลาง ร้อยละ 5 ไม่พอใจ
ร้อยละ 0 แสดงว่าผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบผลของรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทำกิจกรรมรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ของผู้ปกครอง บทบาทของผู้ปกครอง การปฏิสัมพันธ์กับลูก การมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองและครู ที่ได้รับจากกิจกรรมรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้ จากการทองเที่ยวและรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่ ที่ได้รับจากกิจกรรมรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

สมมุติฐานการวิจัย

ผลของรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ในภาพรวม ของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย และเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3 ที่เป็น แม่กับลูก หรือ พ่อกับลูก หรือเป็นผู้ปกครองกับเด็ก
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย และเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษา อยู่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 15 คู่ ประกอบด้วย ผู้ปกครอง 15 คนและเด็กปฐมวัยจำนวน 15 คน

มีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยความสมัครใจของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจ ส่งใบตอบรับเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คู่แรก ประกอบด้วยผู้ปกครองจำนวน 15 คน และเด็กปฐมวัยจำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.แบบประเมินการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 1 ชุด มี 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผู้ปกครองเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 การพัฒนาความสัมพันธ์ของผู้ปกครองและเด็ก

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองและครู

ตอนที่ 4 การเรียนรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยว

รวมทั้งสิ้นจำนวน 32 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพเพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพและมีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินการเรียนรู้ทั้งฉบับ ได้เท่ากับ .76

2.แบบประเมินการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 1 ชุด มี ตอนที่ 1 ชุดที่ 1 และตอนที่ 1 ชุดที่ 2 และตอนที่ 2 ดังนี้

ตอนที่ 1

ชุดที่ 1 การเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การท่องเที่ยวเมืองโบราณ

ชุดที่ 2 การเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การท่องเที่ยวฟาร์มจระเข้

ตอนที่ 2 การรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อ แม่

รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญตลอดจนได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพเพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพและมีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินการเรียนรู้ทั้งฉบับ ได้เท่ากับ .75

3.แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้จำนวน 1 ชุด มี 2 ตอน ตอนที่ 1 จำนวน 8 ข้อและตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ผู้ปกครองซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญตลอดจนได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพเพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพและมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ได้เท่ากับ .76

4.แผนการจัดกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามตามรูปแบบของ กุลยา ตันติผลาชีวะ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยประชาสัมพันธ์ถึงผู้ปกครองเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการท่องเทียวเพื่อการเรียนรู้ และรับสมัครผู้ปกครองเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมโดยส่งใบสมัคร ก่อน 15 คู่แรก จากนั้นผู้วิจัยทำการประเมินก่อนการทดลอง (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบ ประเมินการเรียนรู้ต่อรูปแบบการท่องเทียวเพื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้รูปแบบการท่องเทียวเพื่อ การเรียนรู้ของ กุลยา ตันติผลาชีวะที่มีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การวางแผน วันที่ 1 ก.พ. 49 เวลา 08.30 – 10.30 น. ขั้นที่ 2 การปฐมนิเทศ วันที่ 15 ก.พ. 49 เวลา 08.30 – 10.30 น. ขั้นที่ 3 เจื่อนการเรียนรู้ และขั้นที่ 4 สรุปการเรียนรู้ นำกลุ่มตัวอย่างไปท่องเทียวเมืองโบราณและฟาร์ม จระเข้ มีกิจกรรมนันทนาการในรถ ระหว่างผู้ปกครอง เด็ก และครู เพื่อสร้างความสัมพันธ์และใน ขณะที่ท่องเทียวผู้ปกครองต้องทำตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในคู่มือการเดินทางและหลัง จากนั้นผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยทำคู่มือการเรียนรู้หลังจากท่องเทียวแต่ละสถานที่ทั้ง 2 สถานที่ หลังจากท่องเทียวครูตั้งคำถามเพื่อวัดความพึงพอใจของผู้ปกครอง และถามเด็กเพื่อวัดการเรียนรู้ที่ เกิดขึ้นกับเด็ก ระยะเวลา 1 วัน แบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกเวลา 08.00 -11.30 น. วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2549 สำหรับการท่องเทียวในสถานที่ท่องเทียวที่ 1 และช่วงเวลา 13.00 – 17.30 น. วันที่ 11 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2549 สำหรับการท่องเทียวในสถานที่ท่องเทียวที่ 2 และสรุปกิจกรรม การเรียนรู้

3. หลังเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบแบบประเมินหลังการทดลอง (Post-test) ในวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2549 กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย ที่มีต่อรูปแบบการท่องเทียวเพื่อการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง ฉบับ เดียวกันกับแบบการประเมินที่ใช้ก่อนการทดลอง แล้วตรวจตามเกณฑ์ที่กำหนด

4. นำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินการเรียนรู้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการ ทดลองนำมาหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ทดสอบสมมุติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างการเรียนรู้ก่อนและหลังการทดลอง รูปแบบการท่องเทียวเพื่อการเรียนรู้ โดยใช้ค่าทางสถิติ t-test แบบ Dependent Samples

สรุปผลการวิจัย

1. การเรียนรู้ของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทการเป็นผู้ปกครอง การมีปฏิสัมพันธ์กับลูก การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครอง หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่า ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการท่องเที่ยว และรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองในกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่ระดับพอใจ มาก ร้อยละ 95 ปานกลาง ร้อยละ 5 ไม่พอใจ ร้อยละ 0

อภิปรายผล

จากการวิจัย ผลของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยพบว่า

1. การที่ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ซึ่งสามารถอภิปรายได้ว่า กิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้มีผลจริงเพราะกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของ กุลยา ตันติผลาชีวะ มีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน การวางแผน การปฐมนิเทศ เงื่อนไขการเรียนรู้ และสรุปการเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ไม่ได้มีไว้เพื่อท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตั้งแต่เริ่มวางแผน ผู้ปกครองจะได้พูดคุยอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดความคิดหลากหลายทำให้ผู้ปกครองมองเห็นข้อดีข้อเสียของสถานที่ที่จะไปท่องเที่ยว และเกิดความรู้เพิ่มเติมขึ้น ผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจในสถานที่ที่จะไปท่องเที่ยวและกำหนดสถานที่ ในขั้นวางแผน ของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น ทำให้ผู้ปกครองเกิดการมีส่วนร่วม และรู้สึกเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ตนได้วางแผน ซึ่งสอดคล้องกับ ไชยลักษณ์ กมลศักดาวิกุล (2546 : 21) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นระบบของระหว่างผู้ปกครอง และครูในการจัดการศึกษานับตั้งแต่ระบุปัญหา การวางแผน การตัดสินใจดำเนินการ และการติดตามประเมินผล จะทำให้ผู้ปกครอง รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นในกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้มีขั้นตอนการปฐมนิเทศ เพื่อจะช่วยให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ ในการเตรียมตัวก่อนการเดินทาง และระหว่างท่องเที่ยว ผู้ปกครองจะลดความกังวลใจ สอดคล้องกับ การบริหารงาน (2548 : ออนไลน์) ที่กล่าวว่า การปฐมนิเทศ หมายถึง กิจกรรมที่จะช่วยลดความกังวลใจในการทำงาน และเป็นการช่วยให้บุคคล

ในที่ทำงาน เกิดความเข้าใจอันดีต่อหน่วยงาน และเกิดความเข้าใจที่ตรงกันในสถานที่ทำงาน และในชั้นเรียนการเรียนรู้ เป็นชั้นที่ผู้วิจัย ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการปฏิบัติ ในขณะที่ท่องเที่ยว ผู้ปกครองจะได้เรียนรู้ในขณะที่ท่องเที่ยวต้องทำอะไรกับเด็ก และเมื่อไม่เข้าใจสามารถถามครูผู้ช่วยในกิจกรรม ทำให้ผู้ปกครองเกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกับลูก และครู สอดคล้องกับ ทรงพล สุทธิธรรม (2534 : 40) กล่าวว่า ความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองและครู จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางการศึกษาซึ่งกันและกัน เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และจะช่วยลดปัญหาข้อขัดแย้งทางการศึกษา ที่อาจทำให้เด็กเกิดการสับสนในการเรียน ชั้นสรุปการเรียนรู้ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกิจกรรม ครูผู้ทำกิจกรรมจะทำสรุปการเรียนรู้และความรู้จากกิจกรรมที่ผู้ปกครองได้ทำและตอบข้อซักถาม ผู้วิจัยพบว่าชั้นนี้ ผู้ปกครองเกิดความสนิทสนมและพูดคุยกับครูอย่างเป็นกันเองมากขึ้น และยอมรับในสิ่งที่ครูพูดมากขึ้น ก่อนการทำกิจกรรม และผู้ปกครองยอมรับว่าเกิดความเข้าใจในการทำหน้าที่ของตนเองอย่างเห็นได้ชัด สอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2548 : 69-75) กล่าวว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจในหน้าที่บทบาทของตนเอง และเป็นตัวช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจในตัวเด็ก ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ในชั้น เรียนการเรียนรู้ซึ่งและ การสรุปการเรียนรู้ ซึ่งเป็นชั้นที่ 3 และ 4 ของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ จะเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่ได้ปฏิบัติตามสาระการเรียนรู้และได้ทำปฏิบัติกับ ลูกของตนเอง กลุ่มตัวอย่างจะได้แสดงบทบาทของตนเองในฐานะ พ่อ แม่อย่างเต็มที่ และเกิดปฏิสัมพันธ์กับลูก เพราะรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สอนลูกของตนเอง และถ้ากลุ่มตัวอย่างเกิดความสับสน ผู้ช่วยผู้วิจัยจะทำหน้าที่ตอบคำถามทันทีระหว่างการท่องเที่ยวที่ผู้ปกครองเพื่อ กลุ่มตัวอย่างเกิดความเข้าใจในการแสดงบทบาทของตนเองทันที กลุ่มตัวอย่างจึงเกิดความเข้าใจในหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น จะทำให้ผู้ปกครอง และสอดคล้องกับการศึกษาของ บัณฑิตศิริ ธีรานุรักษ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้ปกครอง ที่ได้รับการพัฒนาตามโปรแกรมการมีส่วนร่วม มีความเข้าใจในการส่งเสริมลูกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การที่ผู้ปกครองได้รับการจัดกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ากิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

2.การที่เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยว่า เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้สูงขึ้นหลังการทดลองกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ได้เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้ไปเห็น ได้สัมผัส ได้ใกล้ชิดกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง เพราะ พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองในระหว่างการท่องเที่ยวต้องทำหน้าที่ ดูแล และเป็นครูสอนลูกตามสาระการเรียนรู้ที่ได้กำหนดให้ผู้ปกครอง เด็กปฐมวัยจึงได้รู้การเป็นผู้ปกครองเพราะพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับ อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์. (2545 : 322-362) กล่าวว่า พ่อแม่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่ดีด้วยการนำเด็กไปเที่ยวนอกสถานที่เพื่อให้เด็ก ได้พบสิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการให้ความสนใจเมื่อเด็กซักถามและตอบ

คำถามของเด็ก ทำให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้อย่างชัดเจน เพราะกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาสติปัญญาของ พิอาเจต์ (Piaget) กล่าวว่า มนุษย์มีความสามารถในการสร้างความรู้ผ่านกระบวนการในการปรับตัว คือการปรับตัวเป็นกระบวนการที่เด็กสร้างขึ้นตามความคิด และเด็กในช่วงปฐมวัยจะซึมซับประสบการณ์และตามสภาพแวดล้อม ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้เข้าไปอย่างง่ายในกิจกรรมเรียนรู้จากการท่องเที่ยว ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ในกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เด็กจะได้เรียนรู้และซึมซับ เพื่อเป็นเชื่อมความสัมพันธ์ของผู้ปกครอง และเด็กเรียนรู้หน้าที่ของผู้ปกครองในการสอนลูก

การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กได้ชมสถานที่ท่องเที่ยวตามจุดที่ผู้วิจัยกำหนดว่าต้องการให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เช่น เมืองโบราณ ผู้วิจัยต้องการให้เด็กเกิดการรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงวางจุดการเรียนรู้ไว้ที่เรือสำเภา เพื่อเปิดโอกาสให้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองพาลูกไปเล่นอย่างอิสระและสอนวิธีดูแลตนเองให้ปลอดภัย จากการจดบันทึกการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย ที่เรือสำเภาจะมีมุมซึ่งสามารถให้อาหารปลาแต่ค่อนข้างอันตราย เพราะเด็กสามารถลื่นตกลงไปได้ กลุ่มตัวอย่างสอนลูกให้รู้จักการยืน โดยไม่ยืนหน้าออกไปมากนัก การให้อาหารปลา ให้โยนลงไป โดยสอนไม่ให้ลูกของตนก้มลงไปมากนัก หรือที่ฟาร์มจระเข้ ผู้วิจัยต้องการให้เด็กเกิดการเรียนรู้ถึง ลักษณะของไข่จระเข้ สีของไข่จระเข้ การออกลูกของจระเข้ และลักษณะของจระเข้ ผู้วิจัยจึงที่ในการทำกิจกรรม คือ บ่อเพาะเลี้ยงจระเข้ เพื่อให้เห็นลักษณะตัวของจระเข้ เพื่อให้เห็นการออกลูกของจระเข้ ว่าออกลูกเป็นไข่ และตูดไข่จระเข้ เพื่อให้เห็นสี และลักษณะของไข่จระเข้ จึงทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ จากการท่องเที่ยวที่พบเห็น และรับรู้ในการเป็นผู้ปกครองของพ่อ แม่ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ บรูเนอร์ (Bruner) ที่กล่าวว่า พัฒนาการเรียนรู้ของเด็กเกิดจากกระบวนการภายในเน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เด็กจะเกิดการเรียนรู้จากการกระทำและสัมผัส เด็กจะเกิดจินตนาการหรือสร้างมโนภาพจากการรับรู้ตามความเป็นจริง และเด็กจะเริ่มเข้าใจการเรียนรู้ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวและพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็น เด็กจะเกิดการเรียนรู้ด้วยการกระทำ หรือประสบการณ์ หรือข้อมูล ที่เด็กเคยได้รับจะทำให้เด็กสามารถคิดและหาเหตุผลได้ (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.2537 : 6 ; อ้างอิงจาก Bruner.n.d) จากทฤษฎีดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2547 : 28) กล่าวว่า พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยจะสามารถรับรู้ได้ดีและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในการให้เหตุผล และการแก้ปัญหาสามารถสะท้อนได้มาจากผู้ใหญ่และผู้ปกครอง จากกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีความเข้าใจในตัวผู้ปกครองมากขึ้น ยอมฟัง และทำตามในสิ่งที่ผู้ปกครองบอกมากขึ้น สอดคล้องกับ ทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการ 5 ชั้น ความต้องการตอบสนองต่อร่างกาย ความต้องการความรู้สึกลดภัย ความต้องการความรัก มีการยอมรับจากครอบครัว เพื่อน และสังคม ความต้องการความยอมรับจากผู้อื่น และความเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง เมื่อเด็กได้รับความรักความเข้าใจจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และเกิดการยอมรับในตัวเขา ก็จะทำให้เขาเข้าใจพ่อ แม่

และผู้ปกครอง และรู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่กับ ผู้ปกครองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.2537 : 7 ; อ้างอิงจาก Maslow)กิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้อย่างอิสระ เด็กสามารถตอบคำถามและถามคำถามจากผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจได้อย่างเต็มที่ จึงทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวนีย์ อุ้นประเสริฐสุข (2546 : 56 อ้างอิง Harlen.1988:88 Fourth Education) กล่าวถึง ประโยชน์ของการใช้คำถาม เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กตอบคำถามอย่างอิสระ ลักษณะการใช้คำถามที่กระตุ้นให้เด็กคิด จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สามารถส่งเสริมการคิดค้นพบเหตุผล ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และลูกเกิดความเข้าใจในตัวผู้ปกครอง ดังนั้นเด็กปฐมวัยจึงเรียนรู้จากรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เพราะได้เห็นจากประสบการณ์ตรงและรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่ที่ทำหน้าที่ดูแล ในระหว่างการทำกิจกรรม

3.ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ที่ระดับพอใจมาก ร้อยละ 95 ปานกลาง ร้อยละ 5 ไม่พอใจ ร้อยละ 0 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยว่า ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว เพราะผู้ปกครองได้เข้าไปสัมผัสใกล้ชิดและเข้าใจลูกตนเองมากขึ้น และสาระการเรียนรู้ในคู่มือการเรียนรู้ที่กำหนดหน้าที่ของผู้ปกครองขณะท่องเที่ยวทำให้ผู้ปกครองเข้าใจบทบาทของตนเอง ผู้ปกครองสามารถพูดคุยกับครูถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจตั้งแต่เริ่มทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมของกิจกรรมทำให้เขารู้สึกถึงการมีส่วนร่วม และการสรุปการเรียนรู้ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ ที่จะอธิบายให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจตรงในกิจกรรมซึ่งสอดคล้อง อุไรวรรณ แก้วมูลคำ (2545 : 23) ที่กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะถูกกระตุ้นจะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ต่อเมื่อเขามีความและความสนใจ ผู้ใหญ่มีความต้องการอย่างลึกซึ้งที่จะเป็นผู้นำตนเอง ดังนั้นบทบาทของครูคือในการให้การศึกษาผู้ใหญ่ คือ การให้มีส่วนร่วมในกระบวนการ แสวงหาความรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นการที่ผู้ปกครองได้ร่วมกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ จึงทำให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจ

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัยได้ด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับรูปแบบการท่องเที่ยวของ รองศาสตราจารย์ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ (2548: 68-75) ที่กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยว ไม่ได้เป็นเพียงการใช้เวลาอิสระเพื่อความเพลิดเพลินแต่สามารถใช้เพื่อการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง ในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ และเป็นการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก ความรอบรู้ของเด็กที่ได้จากประสบการณ์ตรง การสร้างกระบวนการทางสังคมโดยมีรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้องค์ประกอบสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฐมนิเทศ เงื่อนไขการเรียนรู้ การสรุปการเรียนรู้ จากการวิจัยพบว่า คู่มือการเรียนรู้ของผู้ปกครองและคู่มือการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นตัวแปรที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ได้ ซึ่งจากแบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย หลังการทดลองในกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ.01 และผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ในระดับพอใจมาก ร้อยละ 95 ปานกลางร้อยละ 5 ไม่พอใจ ร้อยละ 0 ดังนั้นการจัดกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ครูสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1.เด็กให้ความสนใจในกิจกรรมตั้งแต่เริ่มทำกิจกรรม ตั้งแต่ 08.00 - 18.00 น. ของวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นวันที่ทดลองกิจกรรม ตลอดทั้งวัน เด็กให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีไม่แสดงความเบื่อหน่าย ไม่อแง ไม่แสดงอาการเหนื่อยกับผู้ปกครอง และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี พูดคุยซักถามกับผู้ปกครองตลอดเวลา เพราะกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เปิดโอกาสให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างอิสระกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และมีเพื่อนในการทำกิจกรรม ทำให้เด็กรู้สึกสนุกไปกับเพื่อน และการที่มีครูคอยดูแลจะทำให้เขาแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากการอยู่ พ่อ แม่ เพียงลำพัง

2.ผู้ปกครองให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการร่วมกิจกรรม ตั้งใจทำตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในคู่มือการเรียนรู้ ในสาระการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้ปกครองพาลูกไปเล่นอย่างอิสระซึ่ง จุดที่ทำกิจกรรมคือ จุดเรือสำเภาใหญ่ ที่เมืองโบราณ ตอนบนของหัวเรือเป็นพื้นลาด สามารถเล่นทำเป็นสไลด์เดอร์ได้ มีผู้ปกครองท่านหนึ่งเห็นลูกกลัวไม่กล้าเล่น จึงทำเป็นตัวอย่างเล่นให้ลูกดูและเล่นพร้อมกันกับลูกเพื่อให้ลดความกลัวและความกังวลให้ลูก นับว่าเป็นสิ่งที่ดีในการแสดงบทบาทการเป็นผู้ปกครอง และเกิดความสัมพันธ์ที่ดีเพิ่มขึ้นกับลูก

3.การท่องเที่ยวควรเลือกไปในสถานที่เดียว และเลือกกิจกรรมที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้มากขึ้น และเลือกจุดที่จะทำให้เด็กได้รับรู้มากขึ้น เพราะการไป 2 สถานที่จะทำให้เด็กและผู้ปกครองเหนื่อยเกินไปจากการทำกิจกรรมที่มีระยะเวลาอันจำกัด และสิ้นทำให้เวลาในการทำกิจกรรมค่อนข้างสั้น และเร่งรีบ เพราะข้อจำกัดในเรื่องเวลา

4.กิจกรรมนันทนาการ ระหว่างการเดินทาง เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่ผู้วิจัยได้ทำเกมทายใจลูกรัก เพื่อเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง และลูก มาใช้ในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้จะเห็นได้ว่า เกมนี้ผู้ปกครองรู้และเข้าใจในตัวลูกมากขึ้นเช่น ทายว่าลูกชอบไปเที่ยวที่ไหนกับผู้ปกครองมากที่สุด ผู้ปกครองตอบว่าสวนรถไฟ เพราะเห็นลูกของตนเองสนุก แต่เด็กตอบว่าสวนสัตว์เพราะคุณพ่อได้ให้ช็อค คุกกี้มีความสุข

ปรากฏการณ์จากการสังเกตพบว่า ครูมีบทบาทต่อกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เพราะครูจะทำการกระตุ้นผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย ให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดในรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การทำกิจกรรมนันทนาการระหว่างเดินทาง ครูผู้จัดกิจกรรมควรเพิ่มความระมัดระวังในการเล่น เกม การเรียกเด็กตอบคำถาม ขณะรถวิ่งอาจเกิดอันตรายได้ ครูควรไปหาเด็กเพื่อความปลอดภัย ไม่ควรให้เด็กเดินในรถ
2. การจัดเตรียมของว่างระหว่างรับประทานในรถ ควรเป็นขนมปังที่มีลักษณะรับประทานง่าย ไม่ควรเป็นเป็น ขนมเค้ก หรือขนมที่รับประทานยาก เพราะจะเกิดความลำบากในการรับประทาน
3. ครูควรเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก้ไขปัญหา เพื่อให้ผู้ปกครองกับเด็กเกิดการมีปฏิสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น และผู้ปกครองสามารถเรียนรู้เด็กได้มากขึ้น
4. ในการทำกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ หากเด็กยังมีความสนใจที่จะทำกิจกรรมอยู่ก็ควรขยายเวลาตรงช่วงกิจกรรมนั้นให้ยาวนานขึ้น แต่ไม่ควรนานเกินไป
5. การจัดทำกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง กับผู้ปกครองให้รู้จักกันจะทำให้ผู้ปกครองเกิดการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ที่มีตัวแปรอื่น ๆ เช่น การทำกิจกรรมในรูปแบบการท่องเที่ยวภาคภาษาต่างประเทศ
2. ควรมีการศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ระหว่างการเดินทาง ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครองกับผู้ปกครอง
3. ควรมีการศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย เพื่อนำไปจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง เช่นในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เชิงวัฒนธรรม
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว 1 แห่ง 2 แห่ง หรือ ค้างคืน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. (2538). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2548). *ความหมายของการท่องเที่ยว* สืบค้น 25 มีนาคม 2548,
จาก <http://www.tourismthailand.org>
- การท่องเที่ยว. (2548). *Agrotourism ความหมายของการท่องเที่ยว* สืบค้น 25 มีนาคม 2548,
จาก <http://www.go.th/tour-description.htm>
- การบริการงาน. (2549). *หลักการบริการงาน* สืบค้น 9 กรกฎาคม 2548, จาก <http://www.job.to.th>
- กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541, ตุลาคม). รายงานการวิจัยเรื่องวิธีการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง
และสารสนเทศสำหรับผู้ปกครองเด็กอนุบาลต้องการ วารสารการศึกษาปฐมวัย.
- (2542). *เอกสารการสอนชุดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ.
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- (2544). “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน” วารสารการศึกษาปฐมวัย.
5(4) : 30 – 36.
- (2548, ตุลาคม). รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองใน
ชุมชน วารสาร สอ. ประเทศไทย. 68-75
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร :
อักษรภาพพัฒนา.
- กัมภณห์ จุฑา. (2543, ตุลาคม). ปฏิรูปการศึกษาให้ได้ผล : จุดเริ่มต้นที่ผู้ปกครอง, ใน
วารสารวิชาการ 10(3) : 35 – 36
- แก้วใจ นิราช. (2542). *การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่* หลักสูตรการศึกษานอก
โรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในเขตภาคตะวันออก.
ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. (เอกการศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). *รายงานการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วม
ผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- คณะกรรมการอำนวยการการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ. (2540). *การศึกษาผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช
- เจนจิรา คงสุข. (2540). *การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริม
พัฒนาการปริญญาณพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา)*. กรุงเทพฯ . บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จรัส โพธิ์จันทร์. (2527). *ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาในภาคเหนือ*.

ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบัน
ราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2531). *เอกสารประกอบการศึกษาวิชา ปว.541 การศึกษาสำหรับผู้
ปกครอง*. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชนัญ วงษ์วิภาค. (2548, ตุลาคม). รายงานโครงการการให้ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรทาง
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน วารสาร สอ. ประเทศ
ไทย .53-54
- ชุลีกร สิงห์น้อย. (2535). *ความสามารถด้านการอนุรักษ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
การเล่นน้ำ เล่นทราย ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย)*. กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงจันทร์ ยวงสุวรรณ. (2541). *การศึกษาความสนใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อเครื่องเล่นสนาม อำเภอ
เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาการประถมศึกษา)*.
มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ทรงพร สุทธิธรรม. (2534). *การศึกษาความสามารถในการรับรู้และเข้าใจของผู้อื่นของ
เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย)*. กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ทองพูล เพ็ญดี. (2542). *การศึกษาการจูงใจของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการเข้าเรียน
หลักสูตรการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ของศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร 1. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่)* กรุงเทพฯ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2532 ตุลาคม - ธันวาคม). *วิทยากรย์ เรียนเพื่ออะไร เล่ม 4*
- นิตินันท์ วิชิตชลชัย. (2535). *ผลของการใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความ
เชื่อมั่นในตนเองและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอก
การศึกษาปฐมวัย)*. กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ไสงาม. (2543). *การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังเกี่ยวกับการจัด
การศึกษาสำหรับผู้ปกครองสำหรับผู้ปกครองตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กอนุบาล
ในจังหวัดศรีสะเกษ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย)*. กรุงเทพฯ.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- นภเนตร ธรรมบวร. (2541). *บทบาทของครุฑกับการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2545). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจมาศ อุทกศิริ. (2548). *ประเภทการท่องเที่ยว สืบค้น 28 มีนาคม 2548* แหล่งที่มา <http://www.thaigood.view.com>
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต.
- ปัทมศิริ ชีรานุรักษ์. (2539). *การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอนุบาล*. ปริญญานิพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (2542,19 สิงหาคม).*ราชกิจจานุเบกษา.เล่ม 11* ตอนที่ 74 ก. หน้า 6.
- พิน คงพูน. (2529). *ความพึงพอใจต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด 14 จังหวัดภาคใต้*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- พิมพา ตานี . (2540) .*ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต (วิชาเอกประถมศึกษา). เชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เพชรรัตน์ เปี้ยเลี่ยม. (2547). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง*. กรุงเทพฯ บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถ่ายเอกสาร.
- มณฑิยา ทุมพันธ์ (2546). *บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ใช้การบ้านแบบมีส่วนร่วม*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- มณี โพธิเสน. (2543). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย*. รายงานค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542)*การจัดการศึกษาสำหรับ เด็กปฐมวัย* .กรุงเทพฯ . แม็ค
- รุ่งเรือง สุขารมณ. (2544, กุมภาพันธ์). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติในระดับสถานศึกษา : ประสพการณ์นานาชาติ* , ใน *วารสารวิชาการ*. 2 (4) : 11 – 12
- รัชนี้ รัตน. (2533) .*ผลของการใช้กิจกรรมชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถ*

- ในการใช้กล่อมเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย)
 กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
 รัชวลี วรภูมิ . (254). ความหมายของความพึงพอใจ สืบค้น 25 เมษายน 2549,
 จาก <http://www.ratchawa@hotmail.com>
- วรรณ ช้องดารากุล.(2539) .แนะแนวผู้ปกครองเพื่อร่วมปฏิรูปการศึกษา ระดับก่อน
 ประถมศึกษา แนะแนว .30 (161) .44
- วราภรณ์ รักริฉัย. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไศจิลักษณ์ กมลศักดิ์วิกุล. (2539) .บทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูในการส่งเสริมการ
 มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. ปริญญานิพนธ์
 ศศ.ม.(สังคมศาสตร์) .กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.ถ่ายเอกสาร
- สมศักดิ์ เทพสุทิน.(2548 ตุลาคม). แนวทางฟื้นฟูและพัฒนาการท่องเที่ยว วารสาร สอ. ประเทศไทย
 ไทย . 12
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2547). การวัดและประเมินแนวใหม่เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- เสาวคนธ์ สาเอี่ยม. (2537). การศึกษาความสามารถในการจำแนกประเภทของเด็กที่ปกครอง
 ใช้ชุดการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองให้เวลาสักนิดใกล้ชิดลูกรัก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
 (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวนีย์ อุ่นประเสริฐสุข. (2546). การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
 การสอนแบบเดินเรื่อง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ .
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- สุจินตรา จันทรมณี. (2535) .ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
 ผู้ใหญ่สายสามัญระดับประถมศึกษา ในเรือนจำและ ทัณฑสถาน. ปริญญานิพนธ์
 กศ.ม. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ.บัณฑิตวิทยาลัย . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 ถ่ายเอกสาร.
- สุภัคษร อินทร. (2548). ความรู้เจตคติและการปฏิบัติของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี ในการดำเนินการปฏิรูปการเรียน
 ระดับปฐมวัย.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ . บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- สุภาพร จันท์เจริญ.(2525). บทบาทของสหภาพแรงงานในการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้แรงงาน
 ศึกษาเฉพาะสหภาพแรงงานในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2530).การศึกษาผู้ใหญ่. พื้นฐานการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ . กรมวิชาการ

- สุนทร สุนันท์ชัย. (2548). *การให้การศึกษาคูหาผู้ใหญ่*. สืบค้น 30 มีนาคม 2548 แหล่งที่มา <http://www.thau.edu.co.th>
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.(2541).รายงานผลการวิจัย เรื่องทัศนคติของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลที่มีต่อ ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ในเขตภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ ภาควิชาการศึกษาคูหาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมยศ นาวิการ. (2522). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร*. กรุงเทพมหานคร : ดวงกมล.
- สุนนา พานิช. (2546). *การเตรียมความพร้อมเด็กเล็ก*.ราชบุรี .โรงเรียนชุมชนเมืองราชบุรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2543). *บทบาทพ่อแม่กับการศึกษา*. กรุงเทพฯ. สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สื่อปฏิรูปการศึกษา
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535).*ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ. โอเดียนสโตร์ วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- องค์การการท่องเที่ยวโลก. (2548). *ความหมายการท่องเที่ยว* สืบค้น 20 เมษายน 2448 แหล่งที่มา
- อาคม ใจแก้ว.(2522). *การศึกษาคูหาสำหรับผู้ใหญ่สำหรับผู้ใช้แรงงาน การศึกษากรณีการจัดสวัสดิการในโรงงานอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อุไรวรรณ แก้วมูลคำ .2545)ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน.ปริญญาานิพนธ์ กศม.วิชาเอกมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ . บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- อเนก กลยนี้. (2542). *ความพึงพอใจของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาวิธีเรียนทางไกลที่มีบทบาทต่อครูประจำกลุ่ม จังหวัดสกลนคร*. รายงานการค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Berger, A.B. (1981) .*Parents as Pa rtners in Education* .Ohil . Merrill Pubilshing.
- Bandura , Albert (1997). Englewood Cliffs, N J : Prentiee Hall.
- Click, P.M ; & Click . D.W. (1990). *Administration of schools for young children* .3rd ed. Albany : Della Publishers Ine.
- Cronbach, L.J. (1982). *The dependability of behavioral measurements* : Theory of gneralizability of scores and profiles. New York : Willey.
- Crowe, A.H. (2000). *Connecting parents and school* : An ecological Construction of parent Involvement in their children,s education. University of Kentucky.
- Decker, C.A ;& Decker, J.R. (1992) *Planing and Administering Early Childhood Program* 5th ed New York : Mcmillan.
- Erikson, E. (1963) . *Childhood and Society*. London : Imago.

- French, Wendell. (1964). *The Personnel Management Process : Human Resource Administration*. Boston : Houghton.
- Gail, G.M. (1981). *Mother Start and Account of an Education*. The Scottist Council for Fesearch in Education
- Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligences : The Theory in Practice (A Reader)*. Harper – Collins Publishers, Inc.
- Gordon, A.M ; & Browne, K.W. (1985). *Beginning and Beyond Foundation in Early Childhood Education*. Albanc: Delmar. King, S.P. (1984, December). Dissertation abstracts International. 45(6) :1593-A.
- Lyons, P., Robbins, Al., and Smith, A. (1983). *Involving Parents: A handbook for Participation in Schools*. Michigan : The High / Scope Press.
- Maslow, Abraham Harold. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. New York : Harper & Row.
- Mcknight, S. R. (1987, October). *A Study of kindergarten Teacher's Role in Support of Parent Education Parent Involvement and Its Relation to First Achievement*, Dissertation bstracts international. 46 (4) : 826 – A
- Morrison, G. (1988). *Early Childhood Education Today*. 4th ed. Toronto : Merill.
- (2000) *Frachising hospitality services*. Oxford : Butterworth - Tteinemann
- Radin.(1982). *The Practiee and Theory of individval psycgology*. Alfred Adler; transtated
- Spodek, B. (1994). *Teaching in the Early Year*. 3rd ed. New Jersy : Prentice-Hall Inc.
- Harmom Hanson,S.M. & Boyd, S.T. (1996) .*Family Health Care Nursing : Theroy, Practice And Research*. Philadelphia : F.A. Davis Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประกอบด้วย

- คู่มือดำเนินการทดสอบแบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยต่อรูปแบบการ
ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
- ตัวอย่างแบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อ
การเรียนรู้
- ตัวอย่างแบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อ
การเรียนรู้

แบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

เรื่อง

ผลของรูปแบบการทอ้งเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครอง
และเด็กปฐมวัย

คู่มือดำเนินการประเมินผลของรูปแบบการทอ้งเที่ยวเพื่อเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของ
เด็กปฐมวัย

1. คำชี้แจง

- 1.1 แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3
- 1.2 แบบประเมินนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ในตอนที่ 1 มี 2 ชุด มีลักษณะเป็นรูปภาพแบบ
ตัวเลือก
- 1.3 ในการดำเนินการประเมิน ผู้วิจัยดำเนินการประเมินด้วยตนเองโดยการอธิบาย
วิธีการประเมินและดำเนินการประเมินทีละข้อ ให้ผู้รับการประเมินได้ทำแบบประเมินถูกต้องตาม
คำสั่งและขั้นตอน ซึ่งการประเมินทำการประเมิน โดย Pre – test ก่อนการทดลองรูปแบบการ
ทอ้งเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และหลังจากการทดลอง Post – test จึงนำแบบประเมินมาตรวจให้
คะแนนตามเกณฑ์

2. คำแนะนำในการใช้แบบประเมิน

- 2.1 ลักษณะทั่วไปของแบบประเมิน ประกอบด้วยแบบประเมิน จำนวน 2 ตอน ใน
ตอนที่ 1 มี 2 ชุด

ตอนที่ 1

ชุดที่ 1 แบบประเมินการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การทอ้งเที่ยว
เมืองโบราณจำนวน 4 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบประเมินการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การทอ้งเที่ยว
ฟาร์มจระเข้จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบประเมินการรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อ แม่ จำนวน 4 ข้อ

2.2 การตรวจให้คะแนน

2.2.1 ข้อที่กากบาท (X) ทั้รูปภาพ ถูกต้องให้ 1 คะแนน

2.2.2 ข้อที่กากบาท (X) ทั้รูปภาพ ผิดหรือไม่ได้กากบาท (X) ทั้
รูปภาพ ที่กำหนดให้ 0 คะแนน

2.3 การเตรียมตัวก่อนสอบ

2.3.1 ผู้ดำเนินการประเมินต้องศึกษาคู่มือในการประเมินให้เข้าใจกระบวนการ
ในการประเมินทั้งหมด เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้แบบประเมิน ซึ่งจะทำให้การ

ดำเนินการประเมินเป็นไปอย่างราบรื่น และก่อนการทดสอบต้องเขียนชื่อ - นามสกุลของผู้เข้ารับการประเมินให้เรียบร้อย ก่อนลงมือทดสอบผู้ดำเนินการประเมินต้องอธิบายขั้นตอนและทำตัวอย่างให้ผู้เข้ารับการประเมินดูไปพร้อม ๆ กัน

2.3.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประเมิน

1. คู่มือในการประเมิน
2. ดินสอสำหรับทำการประเมิน
3. นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน

2.3.3 ข้อปฏิบัติก่อนสอบ

ผู้ดำเนินการประเมินควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้รับการประเมินโดยการทักทายพูดคุยเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เมื่อเห็นว่าผู้รับการประเมินพร้อมจึงเริ่มทำการประเมิน

2.4 ข้อปฏิบัติในการประเมิน

2.4.1 ผู้ดำเนินการประเมินอ่านคำสั่งให้ผู้รับการประเมินฟังซ้ำ ๆ และชัดเจนข้อละ 2 ครั้ง

2.4.2 ให้ผู้เข้ารับการประเมินใช้เวลาทำแบบประเมินตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

2.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบ

แบบประเมินคำถามที่เป็นรูปภาพ กำหนดข้อละ 1 นาที

3.วิธีการดำเนินการ

ครูพูด : สวัสดีค่ะเด็ก ๆ วันนี้ครูมีอะไรมาให้เด็ก ๆ ลองทำดูนะค่ะ

: (ครูยกแบบประเมินให้เด็ก ๆ ดู)

ครูพูด : ก่อนจะลงมือทำ ครูมีข้อตกลงกับเด็ก ๆ ว่า เมื่อเด็กได้รับแบบประเมินที่ครูแจกแล้วอย่าเพิ่งเปิดดูก่อนที่ครูจะบอก และเมื่อ ครูบอกให้ทำอะไร ขอให้ตั้งใจฟังแล้วทำตามที่ครูบอกครูจะแจกแบบประเมิน และให้เด็กทุกคน หยิบดินสอดำคนละ 1 แท่งค่ะ และให้เด็กเขียนชื่อของตนเอง

: (ครูแจกแบบประเมิน และให้เด็กหยิบดินสอดำ คนละ 1 แท่งและครูติดเครื่องหมายกากบาท (X) ที่กระดานดำและชี้ที่เครื่องหมาย)

ครูพูด : นี่คือเครื่องหมาย (X) เด็ก ๆ พูดยตามซิค่ะ เปิดหน้าแรกค่ะ

: (ครูเปิดแบบประเมินหน้าแรก และตรวจดูว่าเด็กเปิดถูกต้องหรือไม่)

แบบประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

เรื่อง

ผลของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ชื่อ..... นามสกุล.....

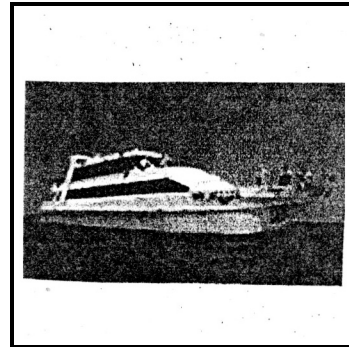
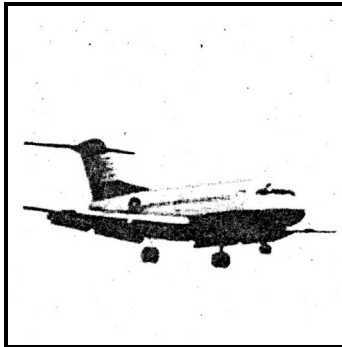
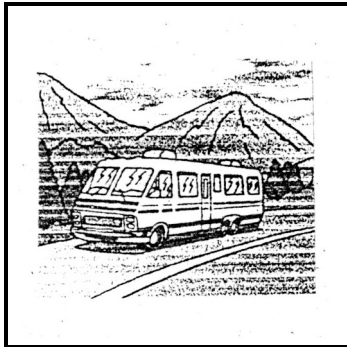
ชั้นอนุบาลปีที่ 3 /

โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

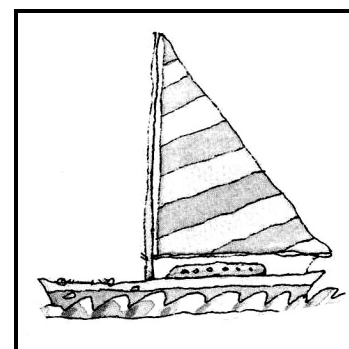
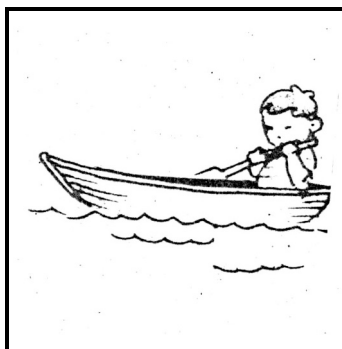
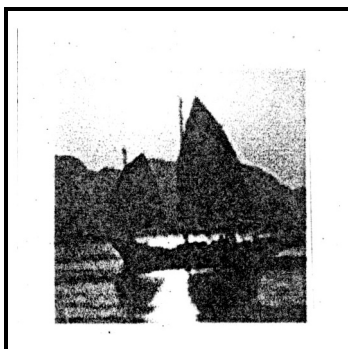

ตอนที่ 1 ชุดที่ 1 การเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การท่องเที่ยวเมืองโบราณ

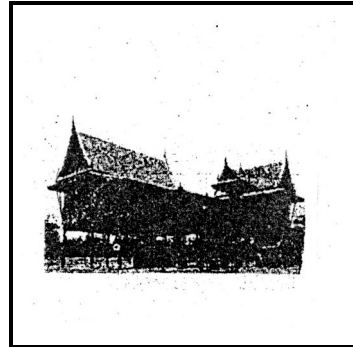
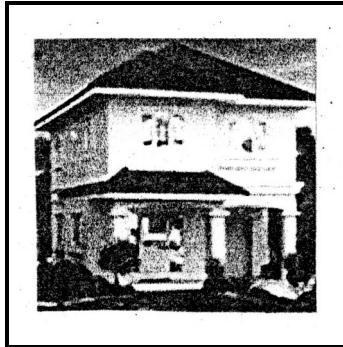
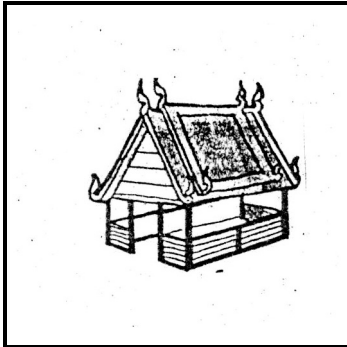
1. ถ้าเด็ก ๆ จะไปเมืองโบราณ เด็ก ๆ จะไปอย่างไร

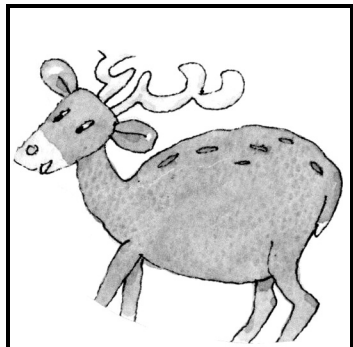
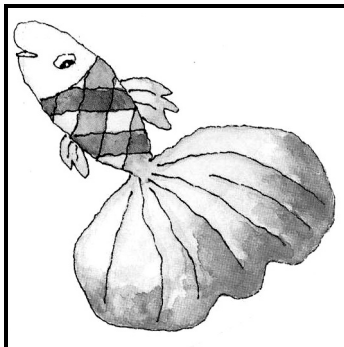
2. เรือสำเภามีลักษณะเป็นอย่างไร

3. บ้านทรงไทย มีลักษณะเป็นอย่างไร

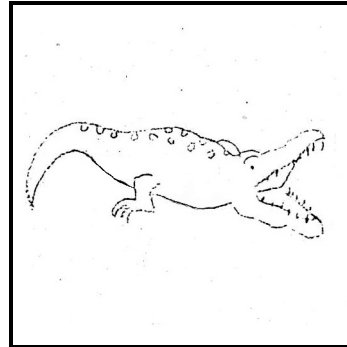
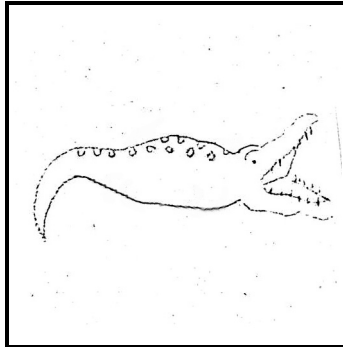
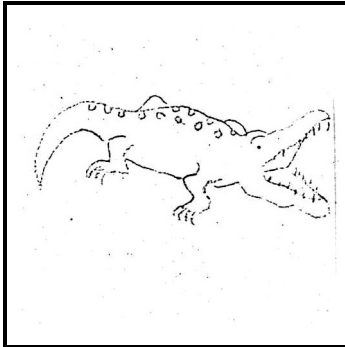

4. เด็ก ๆ เห็นสัตว์อะไรที่เมืองโบราณบ้าง

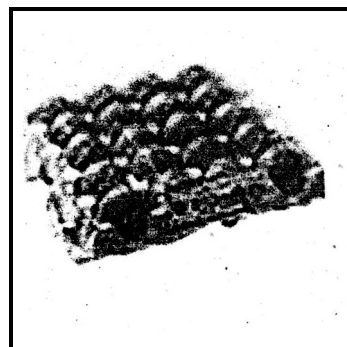
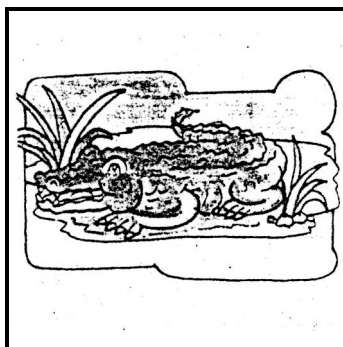
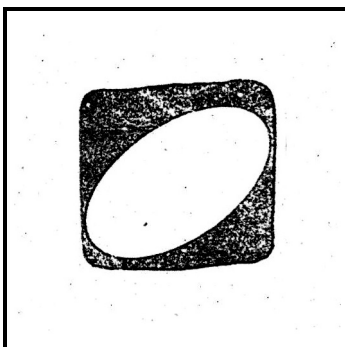

ตอนที่ 1 ชุดที่ 2 การเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การท่องเที่ยวฟาร์มจระเข้

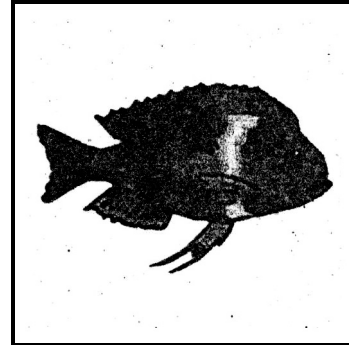
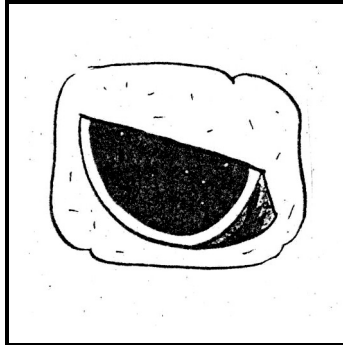
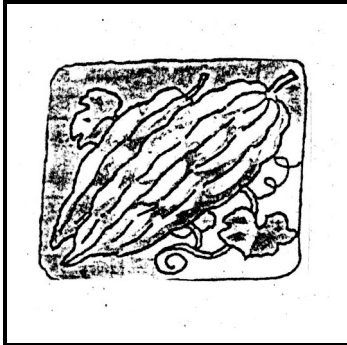
1. ข้อใดถูกต้อง

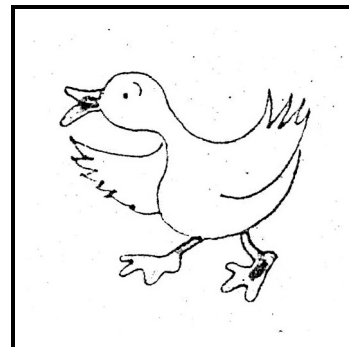
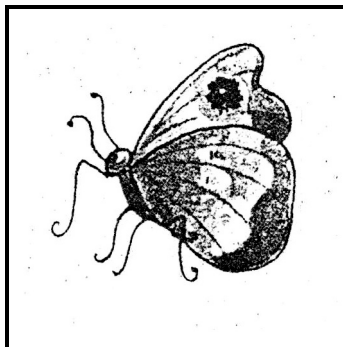
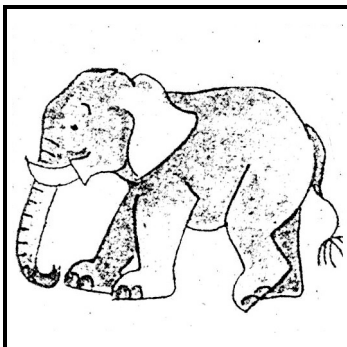
2. จระเข้ ออกลูกเป็นอะไร

3. จระเข้ กินอะไรเป็นอาหาร

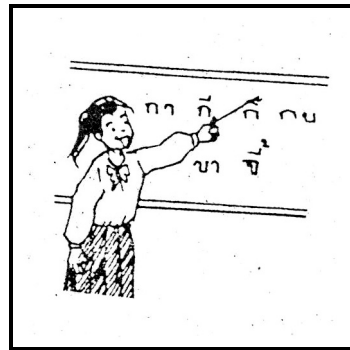
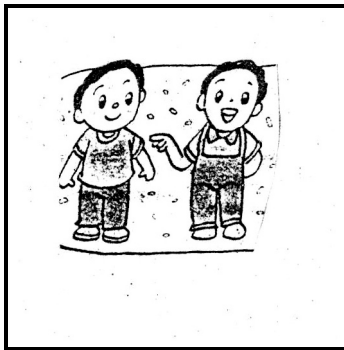

4. ในฟาร์มจระเข้นอกจากจระเข้แล้ว มีสัตว์ชนิดใดอีก

ตอนที่ 2 การรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่

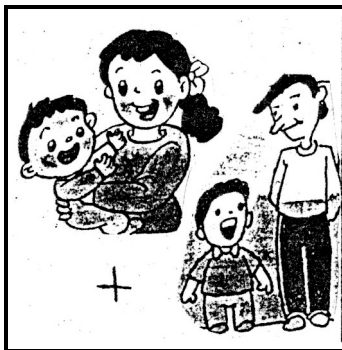
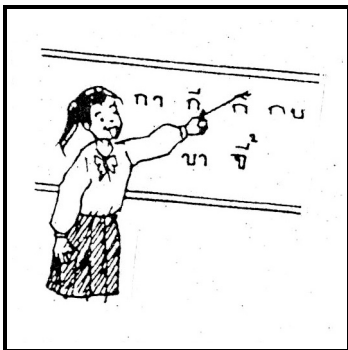
1. ระหว่างการท่องเที่ยวถ้าเด็ก ๆ สงสัยเด็ก ๆ จะถามใครเป็นคนแรก

2. เด็ก ๆ คิดว่าก่อนการเดินทางใครเป็นคนเตรียมตัวให้ในการเดินทาง

3. ระหว่างการท่องเที่ยว คนที่จะช่วยเหลือเด็ก ๆ มากที่สุดคือใคร

4. เด็ก ๆ คิดว่าระหว่างการท่องเที่ยว ใครคือคนที่เด็ก ๆ อยู่ด้วยแล้วปลอดภัยที่สุด

แบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครอง
เรื่อง
ผลของรูปแบบการท่อดเกี่ยวข้องเพื่การเรีรนรู้ที่มีต่อการเรีรนรู้ของผู้ปกครอง
และเด็กปฐมวัย

ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. วุฒิการศึกษาของท่าน

() ระดับอนุปริญญา , ปวช. , ปวส. หรือ ต่ำกว่า

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท หรือสูงกว่า

3. อายุผู้ปกครอง

() ต่ำกว่า 25 ปี

() 25-30 ปี

() 31-40 ปี

() 40 ปีขึ้นไป

4. อาชีพปัจจุบัน

() รับราชการ

() รัฐวิสาหกิจ

() ธุรกิจส่วนตัว

() รับจ้าง

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

แบบประเมินการเรียนรู้ของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

ตอนที่1. ผู้ปกครองเรียนรู้บทบาทการเป็นผู้ปกครอง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ในข้อที่ท่านคิดว่าถูกที่สุด ระดับการให้คะแนน 1, 2 , 3

1. ผู้ปกครองมีความเข้าใจว่าหน้าที่ของผู้ปกครอง คือ
 - () หาเงินเลี้ยงดูลูก
 - () อบรมสั่งสอน
 - () เข้าใจลูกและหน้าที่ของตนเอง
2. ผู้ปกครองคิดว่าการที่จะให้เด็กยอมรับฟังท่าน ท่านควรปฏิบัติอย่างไร
 - () สั่งเด็ก และกำหนดให้ทำตามกฎระเบียบ
 - () เล่นร่วมกับเด็ก และค่อย ๆ สอนหาถึงสิ่งที่ต้องการให้เด็กทำ
 - () คุยกับเด็ก บอกเด็กโดยมีของรางวัลให้ในการยอมทำตาม
3. เวลาที่ท่านพาลูกไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ท่านคิดว่าสิ่งที่ท่านต้องบอกลูกคืออะไร
 - () ชื่อสถานที่ที่จะไป
 - () ความเป็นมาของสถานที่นั้น
 - () วิธีการดูแลตนเองและความปลอดภัยในการท่องเที่ยว
4. เวลาลูกของท่านขึ้นรถไปเที่ยวท่านจะทำอย่างไร
 - () ให้ลูกก้าวขึ้นรถไปเอง
 - () ช่วยประคองลูกขึ้นรถ
 - () สอนและแนะนำการก้าวขึ้นรถ
5. ขณะไปท่องเที่ยวเมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร ท่านมีวิธีการดูแลลูกอย่างไร
 - () ป้อนอาหารให้ลูก หรือพยายามให้ลูกรับประทานอาหารให้ได้เดี๋ยวหัว
 - () เปลี่ยนอาหารตามแบบที่ลูกชอบ
 - () มีการตกลงกับลูกเกี่ยวกับการรับประทานอาหารก่อนการเดินทาง
6. เมื่อลูกของท่านมีความต้องการอยากได้ของเล่นที่มีจำหน่ายในสถานที่ท่องเที่ยวท่านทำอย่างไร
 - () ซื้อให้ทันที
 - () ซื้อให้แต่ต้องบอกเหตุผลในการซื้อ / หรือมีเงื่อนไข เช่น ต้องเป็นเด็กดี
 - () ไม่ซื้อพร้อมให้เหตุผลที่ไม่ซื้อ ให้เด็กเข้าใจ

7. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเมื่อมีคนต่อว่า ลูกของท่านว่า ชนมากไปจนอาจเกิดอันตรายได้
- () ไม่รับฟัง
 - () รับฟังแต่ไม่ให้ความสนใจกับคำพูดนั้น
 - () รับฟังและสังเกตพฤติกรรมของลูก
8. ในการท่องเที่ยวมาก ท่านมีวิธีสอนลูกอย่างไรไม่ให้หลงทาง
- () สอนวิธีการเดินในคนหมู่มาก ให้จำกลุ่มคน หรือสัญลักษณ์
 - () จูงลูกไว้กับมือ
 - () ให้ลูกเรียนรู้วิธีการดูแลตนเอง

ตอนที่ 2. การพัฒนาความสัมพันธ์ของผู้ปกครองและเด็ก

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ในข้อที่ท่านคิดว่าถูกที่สุด ระดับการให้คะแนน 1 , 2 , 3

1. ผู้ปกครองมีโอกาสได้พาลูกไปเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์หรือไม่
 - () ทุกวันหยุด
 - () แล้วแต่โอกาส
 - () ไม่เคย เพราะเด็กยังเล็กอยู่
2. ก่อนการเดินทางผู้ปกครองควรศึกษาหาข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อ
 - () เล่าให้ลูกฟัง
 - () เพื่อให้ตนเองรู้เมื่อลูกถามจะได้ตอบได้
 - () เพื่อให้ทราบสถานที่ที่แน่นอน
3. ระหว่างการท่องเที่ยวผู้ปกครองควรปฏิบัติต่อลูกอย่างไร
 - () สนทนากับลูกในระหว่างการท่องเที่ยวตลอดเวลา
 - () พาเดินไปเที่ยวอย่างเดียว
 - () เมื่อถึงจุดสำคัญของการท่องเที่ยวอธิบายให้ลูกฟัง
4. ท่านให้ออกาสลูกแสดงความคิดเห็นถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่อย่างไร
 - () เปิดโอกาสให้ลูกพูดอย่างอิสระ
 - () เป็นคนตั้งคำถามถามลูกเอง
 - () ไม่ แต่เป็นคนพาลูกไปเที่ยวเอง

5. เมื่อลูกของท่านทำดีในระหว่างการท่องเที่ยวท่านปฏิบัติตนต่อการกระทำของลูกอย่างไร
 - () ไม่ทำอะไร
 - () ให้คำชมเชย
 - () ให้รางวัล
6. ท่านมีวิธีการป้องกันปัญหาทางสุขภาพของลูกท่าน ในระหว่างการท่องเที่ยวอย่างไร
 - () ตรวจสอบความสะอาดของอาหาร
 - () เตรียมยาไปปฐมพยาบาลเอง
 - () ไม่ได้ทำอะไร เอาไว้แก้ปัญหาเฉพาะหน้า
7. เมื่อลูกต้องเดินทางไปทัศนศึกษากับโรงเรียน ท่านจะอย่างไร
 - () อนุญาตให้ไปกับโรงเรียน
 - () อนุญาตให้ไปแต่มีการพูดคุยสอบถามรายละเอียดของสถานที่ก่อน
 - () อนุญาตให้ไปและท่านก็ติดตามไปดูแล
8. เมื่อลูกมีข้อสงสัยแต่ท่านไม่ทราบรายละเอียดต่าง ๆ ท่านมีวิธีให้ข้อมูลลูกอย่างไร
 - () ไม่สนใจ
 - () ศึกษาและหาข้อมูลมาตอบให้ลูก
 - () ตอบคำถามโดยไม่สนใจว่าคำตอบจะถูกหรือผิด

ตอนที่ 3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครู

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ในข้อที่ท่านคิดว่าถูกที่สุด ระดับการให้คะแนน 1 , 2 , 3

1. ผู้ปกครองมีแนวคิดในการส่งลูกไปเรียนอย่างไร
 - () ให้คุณครูที่โรงเรียนดูแลก็เพียงพอแล้ว
 - () ต้องการรู้แนวการสอนของครูเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการเรียนการสอน
 - () ต้องการรู้แนวการสอนและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนจะทำให้ท่านรู้สึก
 - () รู้สึกเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน
 - () ไม่ได้ทำให้รู้สึกอะไร
 - () อยากเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น
3. ท่านคิดว่าหากทางคุณครูของลูกต้องการความช่วยเหลือจากท่าน ท่านจะอย่างไร
 - () ให้ความช่วยเหลือทุกอย่าง
 - () ไม่ให้ความช่วยเหลือ
 - () ให้ความช่วยเหลือตามแต่สถานการณ์

4. การที่โรงเรียนจัดกิจกรรมโดยเชิญท่านเป็นควมร่วมวางแผนในการกิจกรรมด้วยท่านจะทำอย่างไร

- () ไม่ไปเพราะไม่ยุ่งยาก
- () ไป แต่ การตัดสินใจในการวางแผนให้ครูเป็นคนตัดสินใจ
- () ไป และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจขณะวางแผนด้วย

5. หากทางโรงเรียนประสงค์จะเชิญท่านไปเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้แก่เด็ก ๆ ท่านจะทำอย่างไร

- () ตอบตกลงไปทันที
- () ปฏิเสธทันที
- () ดูตามความเหมาะสม

6. ถ้าลูกของท่านมีปัญหาระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนท่านจะทำอย่างไร

- () ยุติการเข้าร่วมกิจกรรมทันที
- () พยายามพูดคุยปัญหากับลูกและให้ลูกเข้าร่วมกิจกรรมต่อ
- () ปรึกษาปัญหากับครูและช่วยกันพูดคุยกับลูกให้ลูกเข้าร่วมกิจกรรมต่อ

7. การที่ท่านได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

- () ดี เพราะทำให้มีโอกาสใกล้ชิดลูกมากขึ้น
- () ดี เพราะรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนและใกล้ชิดกับลูก
- () ปกติไม่ได้รู้สึกอะไร

8. ทุกครั้งท่านได้รับข่าวสารจากทางโรงเรียนแต่ท่านไม่เข้าใจท่านทำอย่างไร

- () สอบถามจากลูก
- () ไปสอบถามจากครูของลูกที่โรงเรียน
- () โทรศัพท์ไปที่โรงเรียนเพื่อสอบถาม

ตอนที่ 4 การเรียนรู้ของผู้ปกครอง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ในข้อที่ท่านคิดว่าตรงกับท่านที่สุด

1. ผู้ปกครองคิดว่าการไปท่องเที่ยวและมีโอกาสสอนลูกจะทำให้ลูกเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ เพียงใด

- () มาก
- () น้อย
- () ไม่แน่ใจ

2. ผู้ปกครองคิดว่าครูมีส่วนช่วยให้ท่านลดความกังวลและสามารถร่วมกิจกรรมได้

- () มาก
- () เป็นบางกิจกรรม
- () ไม่แน่ใจ

3. ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้ผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์กับลูกค้า
() มาก () แล้วแต่โอกาส () ไม่แน่ใจ
4. ผู้ประกอบการคิดว่าเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการสอนลูกค้าขณะท่องเที่ยว
() มาก () ปานกลาง () ไม่เข้าใจ
5. ผู้ประกอบการคิดว่าการเข้าร่วมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้ท่านรู้สึกเป็นกันเองกับครู
() มาก () เป็นบางครั้ง () ไม่รู้สึก
6. คุณครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมได้ให้ความรู้และท่านสามารถปฏิบัติตามการเรียนรู้
() มาก () น้อย () ไม่ให้
7. ระหว่างการเดินทางท่านสังเกตพบว่าลูกของท่านให้ความสนใจท่านในการเดินทาง
() มาก () ปานกลาง () น้อย
8. ผู้ประกอบการคิดว่าการไปท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ในครั้งนี้เป็นไปตามความคาดหวังของท่าน
() มาก () ปานกลาง () น้อย
-

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง เรื่อง

ผลของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ในข้อที่ท่านคิดว่าถูกที่สุด

1. ผู้ปกครองรู้สึกพอใจกับการจัดการศึกษาให้ผู้ปกครองในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้หรือไม่
 () พอใจมาก
 () ปานกลาง
 () ไม่พอใจ
2. ผู้ปกครองพอใจหรือไม่ที่จะให้จัดการศึกษาให้ผู้ปกครองในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ในครั้งต่อไป
 () พอใจมาก
 () ปานกลาง
 () ไม่พอใจ
3. มาเที่ยวครั้งนี้ผู้ปกครองคิดว่าพอใจที่ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมายในการเป็นผู้ปกครองมากขึ้น
 () พอใจมาก
 () ปานกลาง
 () ไม่พอใจ
4. ในกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ทำให้ผู้ปกครองพอใจในการรู้จักลูกของตนเองมากยิ่งขึ้น
 () พอใจมาก
 () ปานกลาง
 () ไม่พอใจ
5. ในกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกพอใจที่ได้รู้จักพูดคุยกับครูมากขึ้น
 () พอใจมาก
 () ปานกลาง
 () ไม่พอใจ

6. ผู้ปกครองคิดว่าตนเองรู้สึกพอใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดกิจกรรมในรูปแบบการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวเพื่อการเรียน
- () พอใจมาก
- () ปานกลาง
- () ไม่พอใจ
7. ผู้ปกครองรู้สึกพอใจกับการเรียนรู้ของลูกในระหว่างทำกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
- () พอใจมาก
- () ปานกลาง
- () ไม่พอใจ
8. ผู้ปกครองรู้สึกพึงพอใจกับรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ในบทบาทหน้าที่ของตน เกิดการเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ในตัวเอง เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครอง
- () พอใจมาก
- () ปานกลาง
- () ไม่พอใจ

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ประกอบด้วย

- แผนการเตรียมการสำหรับการท่องเที่ยว
- ตัวอย่างคู่มือการเดินทาง
- ตัวอย่างคู่มือการเรียนรู้ของผู้ปกครอง
- ตัวอย่างคู่มือการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

แผนการเตรียมการสำหรับการท่องเที่ยว

เรื่อง	วิธีปฏิบัติ	วันที่	ผู้รับผิดชอบ
1.การติดต่อสถานที่			
1.1 เมืองโบราณ	ค้นหาข้อมูลทางInternetโทรไปสอบถามรายละเอียด	2-ก.พ.-49	ครู วริศรา
	เดินทางไปสำรวจสถานที่พร้อมแจ้งวันเดินทางจริง	13-ก.พ.-49	
1.2 ฟาร์มจระเข้	ค้นหาข้อมูลทางInternetโทรไปสอบถามรายละเอียด	3-ก.พ.-49	ครู วริศรา
	เดินทางไปสำรวจสถานที่พร้อมแจ้งวันเดินทางจริง	13-ก.พ.-49	
2.การเตรียมพาหนะ			
2.1 รถปรับอากาศ 50 ที่นั่ง	ค้นหาข้อมูลทางInternetโทรไปสอบถามรายละเอียด	5-ก.พ.-49	ครู วริศรา
	มัดจำรถและจองรถและนัดหมายรถ		
2.2 สถานที่รับผู้ปกครอง	พิมพ์จดหมายติดต่อ ห้างโลตัสพระราม 3 เพื่อขอจอดรถ	10-ก.พ.-49	ครู วริศรา
	ไปยื่นจดหมายติดต่อห้างโลตัสพระราม 3	14-ก.พ.-49	
3.การเดินทาง			
3.1 สำรวจสถานที่	เดินทางไปสำรวจเมืองโบราณ พูดคุยกับเจ้าหน้าที่เมืองโบราณ	13-ก.พ.-49	ครู วริศรา
	และมัคคุเทศก์ที่เมืองโบราณ		
	เดินทางไปสำรวจฟาร์มจระเข้ พูดคุยกับเจ้าหน้าที่	13-ก.พ.-49	ครู วริศรา
3.2 จุดพักรับประทานอาหารที่	เดินทางสำรวจร้านอาหาร	13-ก.พ.-49	ครู วริศรา
	ติดต่อร้านอาหารหอค้าที่เมืองโบราณ		
3.3 การดูแลคนรถ	ช่วงเช้ามีของว่าง รับประทานอาหารกลางวัน และช่วงบ่ายมีของว่าง พร้อมคณะเดินทาง	11-มี.ค.-49	ครู จิตติมา
3.4กิจกรรมบนรถและการเดินทาง	เกมช่วงเช้า และเกมช่วงบ่ายบนรถ	11-มี.ค.-49	ครู สุภัทราธิกานต์
	แนะนำคู่มือการเดินทางและคู่มือการเรียนรู้และสรุปผล	11-มี.ค.-49	ครู วริศรา
3.5 การขึ้นลงพาหนะ			
3.5.1 ก่อนการเดินทางไป	สถานที่จอดรถรับ - ส่ง ห้างโลตัสพระราม 3 เวลา 08.00 น.	11-มี.ค.-49	ครู วริศรา
3.5.2 เมืองโบราณ	นำรถเข้าชมเมืองโบราณลงชม 3 จุด(ขึ้น-ลงรถ ณ จุดที่ลงรถ)	11-มี.ค.-49	ครู วริศรา
	แวะรับประทานอาหารที่ ร้านหอค้า เมืองโบราณ		
3.5.3 ฟาร์มจระเข้	ลงรถที่จุดจอดรถเพื่อเข้าชมฟาร์มจระเข้	11-มี.ค.-49	ครู วริศรา
	เดินชมฟาร์มจระเข้ และกลับโดยไปขึ้นรถที่จุดจอดรถ		
3.5.4 หลังเดินทางกลับ	ถึงกรุงเทพฯ เวลา 17.30น. จอดรถส่งที่ห้างโลตัสพระราม 3	11-มี.ค.-49	ครู วริศรา

กิจกรรม รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

TOURISM MODEL FOR LEARNING

คู่มือการเดินทางสำหรับผู้ปกครอง

ตารางเวลาดำเนินการกิจกรรม วันเสาร์ที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2549

- 8.00 น. เริ่มออกเดินทาง ที่ ห้างโลดส์พระราม3 (ฝั่งถนนราชีวาส)
- คุณครูแจกของว่างและเครื่องดื่มสำหรับผู้ปกครองและเด็ก
- 8.30 น. เริ่มปฐมนิเทศแนะนำการท่องเที่ยว (บนรถ) โดย คุณครูวิสร
- แนะนำคุณครูทีมงาน
 - กิจกรรมเกม ช่วงเช้า (บนรถ) โดย คุณครูสุภัทรดิگانต์
 - แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเมืองโบราณและการเที่ยวชม โดย คุณครูวิสร
 - แนะนำงานของผู้ปกครองสาระการเรียนรู้ที่ 1 และ 2
- 9.30 น. ถึงเมืองโบราณ
- 9.45 น. นั่งรถชมเมืองโบราณ มีมัคคุเทศก์บรรยายและแวะชม 2 จุด คือ

10.30 น.

จุดที่ 1 พระที่นั่งสรรเพชญปราสาท

เป็นการจำลองพระที่นั่งในสมัยอยุธยาตอนต้นที่ พระมหากษัตริย์จะใช้ว่าราชการและในการต้อนรับแขกจาก ต่างประเทศ และยังเป็นสถานที่ในการ โยนลูกของเชื้อพระวงศ์ชั้น เจ้าฟ้า ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับพระราชวังในปัจจุบัน แต่ภายใน พระราชวังจริง คนทั่วไปไม่สามารถเข้าไปได้ ดังนั้น เด็ก ๆ จึงมี

โอกาสจะได้เรียนรู้ สถานที่จำลอง และการถวายบังคม ซึ่งเป็น การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงของตนเอง นอกจากนี้ภายในยัง ประกอบด้วยภาพวาดพระนารายณ์ 10 ปาง เพื่อบอกเล่าเรื่องราว ต่าง ๆ ผ่านมา ทางภาพวาดและนิทาน

*** งานของผู้ปกครองสำหรับการเรียนรู้ที่ 1

ผู้ปกครองสังเกตว่าลูกของคุณมีความสนใจกับสิ่งใดมากที่สุดและท่านได้ สอนเพิ่มเติมให้ลูกท่านอย่างไร

10.50 น. พร้อมกันที่จุดนัดหมาย เพื่อขึ้นรถไป เรือสำเภาใหญ่

11.00 น.

จุดที่ 2 เรือสำเภาใหญ่

เป็นเรือสำเภาใหญ่โดยในสมัยก่อนใช้ในการติดต่อค้าขาย สินค้ากับต่างประเทศ เพราะไม่มีถนน ไม่มีรถ การค้าขายจึงใช้ ทางน้ำ สำหรับเรือสำเภาใหญ่ ที่จำลองจะมีขนาดใหญ่ใกล้เคียง กันกับของจริง โดยของจริงในด้านบนจะเป็นสถานที่โล่ง ๆ และ ด้านล่างจะเป็นใต้ถุนไว้สำหรับเก็บสินค้า ส่วนเรือที่จำลองมานี้ ด้านบนก็จะเป็นสถานที่โล่ง ๆ อยู่ใกล้ริมน้ำ ซึ่งมีฝูงปลาอาศัยอยู่ มากมายทำให้มีโอกาสได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริง และ สามารถซื้ออาหารปลาได้ ในบริเวณเพื่อให้อาหารกับปลา ส่วน หัวเรือจะมีไม้กระดานเป็นทางลาดเอียงที่เด็กส่วนใหญ่มักจะ นามาทาเป็น สไลเดอร์ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมี ทางเสือไว้ใช้ควบคุมทิศทางของเรืออยู่ทางด้านล่าง เรือสำเภา

ใหญ่ขึ้นนอกเหนือจากเด็กจะได้เห็นเรือและเกิดการเรียนรู้ เด็กยัง
ได้เห็นชีวิตของปลาในน้ำและเขายังได้เล่นสนุกสนานในเรืออีก
ด้วย

*** งานของผู้ปกครองสำหรับการเรียนรู้ที่ 2

ให้ผู้ปกครองพาลูกเข้าไปดูมดต่าง ๆ บนเรืออย่างอิสระ

- 11.20 น. เจอกันตรงบันไดทาง ขึ้น - ลง ของเรือสำเภาใหญ่
- 11.30 น. ขึ้นรถเพื่อออกเดินทาง
- สรุปงานของผู้ปกครองสำหรับการเรียนรู้ที่ 1 และ 2
 - และ อภิปรายการเรียนรู้ โดย คุณครูวิสรดา
 - ผู้ปกครองและเด็กทำคู่มือการเรียนรู้ ชุดที่ 1
- 12.00 น. ถึงร้านอาหารหอค้า (เมืองโบราณ) รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.15 น. ขึ้นรถเพื่อเดินทางไป ฟาร์มจระเข้
- 13.30 น.
- เริ่มกิจกรรมเกม ช่วงบ่าย (บนรถ) โดย คุณครูสุภัทรดิگانต์
 - แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวฟาร์มจระเข้ โดย คุณครูวิสรดา
 - แนะนำ งานของผู้ปกครองสำหรับการเรียนรู้ที่ 3 และ 4
- 14.00 น. เดินทางเข้าชม ฟาร์มจระเข้ แยกกันเดินตามกลุ่มสีนะคะ
- 14.10 น.
- จุดที่ 1 บ่อเลี้ยงจระเข้

ชมชีวิตความเป็นอยู่ของจระเข้ การเลี้ยงดูจระเข้ในฟาร์ม

การออกลูกของจระเข้ (เรามาเรียนรู้การดำรงชีวิตของจระเข้ไว้

สอนเด็ก ๆ กันนะคะ)

จระเข้อาศัยอยู่ทั้งบนบกและในน้ำ เป็นสัตว์เลื้อยคลาน เวลากลางวันหน้าร้อน จะอาศัยอยู่ในน้ำ และโผล่มาหายใจเป็นช่วง ๆ อยู่ได้นานเป็นชั่วโมง หน้าหนาวจะเข้จะนอนฝัง แด่ค้ำปากเพื่อสะสมอุณหภูมิ จระเข้พันธุ์ไทยจะมีอายุเฉลี่ย 60-70 ปี จระเข้พันธุ์ไทยในปัจจุบันมี 4 ชนิด

1. จระเข้พันธุ์น้ำจืด มีลักษณะอ้วนป้อม จะมีอยู่ทางภาคกลาง
2. จระเข้พันธุ์น้ำเค็ม มีลักษณะ รูปร่างเรียวยาว ตัวใหญ่มาก มีความว่องไว นิยสร้าย อาศัยทางภาคใต้ของไทย

3. จระเข้พันธุ์ลูกผสม มีลักษณะคล้ายพันธุ์น้ำเค็ม แต่จะใหญ่กว่า เป็นพันธุ์ที่ฟาร์มจระเข้สมุทรปราการเพาะเลี้ยง
4. ตะโขง เป็นจระเข้ปากแหลมคล้ายตะเกียบแต่จะตัวเล็กกว่าจระเข้ทั่วไป เป็นจระเข้ที่อาศัยทางภาคใต้บริเวณแหลมมลายู

*** งานของผู้ปกครองสำหรับการเรียนรู้ที่ 3

ผู้ปกครองสอนลูกเกี่ยวกับจระเข้ ลักษณะของจระเข้ ความเป็นอยู่ การออกไข่ และสายพันธุ์ของจระเข้

- 14.30 น. เจอกันที่จุดนัดพบ รับประทานของว่างและเครื่องดื่ม
- 14.40 น. จุดที่ 2 โชว์ช้าง เป็นการแสดงของช้าง และ ความแสนรู้ของช้าง
- 15.40 น. จุดที่ 3 โชว์จระเข้ เป็นการแสดงโชว์ความสามารถต่าง ๆ ของจระเข้และผู้ดูแลจระเข้

*****งานของผู้ปกครองสำหรับการเรียนรู้ที่ 4**

ระหว่างการเข้าชมโชว์ช้างและโชว์จระเข้ ผู้ปกครองสอนเกี่ยวกับวิธีการดูแลตนเองให้เด็ก รวมทั้งการป้องกันอันตรายและสังเกตว่าถูกปฏิบัติอย่างไรหลังจากนั้น

- 16.15 น. เจอกันที่จุดนัดพบ
- 16.30 น. ขึ้นรถเพื่อเดินทางกลับ (รับเครื่องดื่มก่อนขึ้นรถ)
- สรุปงานของผู้ปกครองสำหรับการเรียนรู้ที่ 3 และ 4 และ อภิปรายการเรียนรู้ โดย คุณครูวริศรา
 - ผู้ปกครองและเด็กทำคู่มือการเรียนรู้ ชุดที่ 2
- 18.00 น. เดินทางถึงกรุงเทพฯ ด้วยความสนุกสนานและความปลอดภัย

•หมายเหตุ ขอความกรุณาผู้ปกครองและเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ประชุมพร้อมกันเพื่อสรุปกิจกรรมครั้งสุดท้าย ในวันพุธที่ 15 มีนาคม 2549 สถานที่ โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ตึกอนุบาล ชั้น 3 ห้องสมุดอนุบาล ช่วงเช้า เวลา 08.00 – 09.00 น. (ขอขอบคุณในความร่วมมือค่ะ)

อุปกรณ์การเรียนรู้ ที่จะได้รับ (บรรณ) <u>สำหรับผู้ปกครองและเด็ก</u> - ป้ายชื่อตามสีของตน - อุปกรณ์เครื่องเขียน - คู่มือการเรียนรู้ของผู้ปกครองและเด็ก	สิ่งที่ผู้ปกครองต้องเตรียมในวันเดินทาง - ยาประจำตัวของเด็กและของท่าน - กระติกน้ำของเด็กระหว่างการเดินทาง - หมวกใส่กันแดดของเด็กและของท่าน - คู่มือการเดินทางที่ทางโรงเรียนแจก									
การบริการ <u>สิ่งที่ผู้ปกครองและเด็กจะได้รับ</u> - ของว่าง และน้ำผลไม้รวม (ช่วงเช้า , บ่าย) สำหรับผู้ปกครอง (บรรณ , จุดพัก) - ของว่างและนม (ช่วงเช้า) สำหรับเด็ก (บรรณ) - ของว่างและน้ำผลไม้ (ช่วงบ่าย) สำหรับเด็ก (จุดพัก) - อาหารกลางวัน ไอศกรีม และเครื่องดื่ม (ร้านอาหาร หอคำ ที่เมืองโบราณ) - มัคคุเทศก์บรรยายที่เมืองโบราณ										
การดูแล <u>สำหรับผู้ปกครองและเด็ก</u> - ผู้ปกครองและเด็กจะมีการแบ่งกลุ่มตามสี ครอบครัวเดียวกันจะอยู่สีเดียวกัน ซึ่งในแต่ละสีจะมีคุณครูดูแลประจำสี สีละ 1 คน <table border="0"> <tr> <td>สีฟ้า</td> <td>ม.วริศรา</td> <td>สิงห์สุริย์</td> </tr> <tr> <td>- สีแดง -</td> <td>ม.สุภัทรดิگانต์</td> <td>สุภาของ</td> </tr> <tr> <td>สีเหลือง</td> <td>ม.จิติมา</td> <td>เฝ้าหนองคู</td> </tr> </table>		สีฟ้า	ม.วริศรา	สิงห์สุริย์	- สีแดง -	ม.สุภัทรดิگانต์	สุภาของ	สีเหลือง	ม.จิติมา	เฝ้าหนองคู
สีฟ้า	ม.วริศรา	สิงห์สุริย์								
- สีแดง -	ม.สุภัทรดิگانต์	สุภาของ								
สีเหลือง	ม.จิติมา	เฝ้าหนองคู								

คู่มือการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง

ผู้ปกครองชื่อ.....

เป็น () พ่อ () แม่

ผู้ปกครองของ () ค.ช. () ค.ญ. ชั้นอนุบาล3/.....

คู่มือการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครองนี้

มีจุดประสงค์ เพื่อ

1. ให้ผู้ปกครองตอบตามความรู้สึกจริง ๆ จะได้นำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ให้ดีที่สุดในครั้งนี้ต่อไป
2. อยากให้ผู้ปกครองรู้จักลูก เข้าใจลูกปฐมวัยเพื่อพัฒนาให้ลูกเก่งและดีเป็นศรีสังคมในรูปแบบของการเป็นผู้ปกครองด้วยการทองเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
3. ขอให้ผู้ปกครองตอบจากใจจริงนะคะ

ขอขอบคุณ

(ชุดที่ 1)

คู่มือการเรียนรู้สำหรับปกครอง สถานที่ท่องเที่ยวที่ 1 เมืองโบราณ

คำชี้แจง ให้ผู้ปกครองกากบาท X ใน () ที่ท่านคิดว่าท่านได้เรียนรู้แล้วสักจาก
การมาท่องเที่ยวเมืองโบราณ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อค่ะ)

1.มาเที่ยวครั้งนี้ฉันได้รู้ว่าได้สิ่งต่าง ๆ มากมายเกี่ยวกับการเป็นผู้ปกครองมากขึ้น

- () ได้เห็นพฤติกรรมที่น่ารักของลูก
- () มีความเข้าใจลูกมากขึ้น
- () เริ่มรู้แล้วว่าการเป็นพ่อ แม่ควรทำอะไรกับลูกบ้างเพื่อให้เขามีความรู้
- () เริ่มรู้แล้วว่าเป็นพ่อ แม่ควรทำอะไรให้เขามีความสนุกกับการท่องเที่ยว

2.มาครั้งนี้ฉันคิดว่า

- () การเป็นพ่อ แม่ น่าจะได้ทำกิจกรรมกับลูกเวลามาท่องเที่ยว
- () ฉันชอบที่ลูกซักถามตลอดเวลา
- () ฉันเห็นลูกสนใจตลอดเวลาเดินทางแล้วฉันดีใจ
- () ฉันมองเห็นพฤติกรรมของลูกชัดเจนมากขึ้น

3.มาเที่ยวครั้งนี้ฉันรู้ว่า

- () การทำกิจกรรมร่วมกับครู ช่วยให้เรารู้จักทั้งลูกและครูมากขึ้น
- () ฉันเพิ่งรู้ว่าครูเขาดูแลเด็กมากเพียงใด แต่ถ้าผู้ปกครองมีส่วนร่วมจะทำให้ดูแลเด็กได้มากขึ้น
- () ฉันรู้สึกว่าการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม จะทำให้ฉันสบายใจ
- () ฉันรู้สึก ว่า ครูพร้อมช่วยเหลือเด็กและผู้ปกครองในการทำกิจกรรมตลอด
- () ฉันอยากช่วยครูในกิจกรรมมากกว่านี้

(ชุดที่ 2)

คู่มือการเรียนรู้สำหรับปกครอง สถานที่ท่องเที่ยวที่ 2 ฟาร์มจระเข้

กำชับให้ผู้ปกครอง กากบาท X ใน () ที่ท่านคิดว่าท่านได้เรียนรู้และรู้สึก จาก
การมาท่องเที่ยวฟาร์มจระเข้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อค่ะ)

4.การมาเที่ยวครั้งนี้ ฉันเริ่มคิดและพัฒนาตนเองดังนี้

- () เรียนรู้การสอนลูกระหว่างการเดินทาง
- () ช่วยเหลือลูกระหว่างการเดินทาง เพื่อให้ลูกได้เรียนรู้การดูแลตนเอง
- () การให้อิสระลูกในการซักถามจะสร้างความสนุกและการเรียนรู้จากการท่องเที่ยว
- () ฉันได้เรียนรู้ว่าการเตรียมตัวก่อนการเดินทางสำคัญมากจะได้ไม่บกพร่อง

5.มาครั้งนี้ฉันได้รู้ว่า

- () การให้อิสระลูกในการดูสิ่งต่าง ๆ ที่เขาสนใจเกิดการเรียนรู้ได้
- () ได้ดูแลลูกอย่างใกล้ชิด
- () รู้สึกสนุกร่วมกับลูก
- () ได้เห็นพฤติกรรมของลูกเวลาอยู่กับเพื่อน

6.มาครั้งนี้ฉันรู้สึกว่

- () ได้พูดคุยกับครูมากขึ้น
- () มีความเข้าใจกับครู
- () ได้มีส่วนวางแผนกิจกรรมกับครู
- () อยากให้ความช่วยเหลือครูมากขึ้นถ้ามีโอกาส เช่น.....

.....

อยากบอกครูจังเลย ว่าวันนี้ฉันรู้สึกอย่างไร

สิ่งที่ประทับใจ

.....

.....

.....

สิ่งที่อยากให้ครูแก้ไขไว้คราวหน้าจะได้ไปเที่ยวอีก

.....

.....

.....

ผู้ปกครองรู้สึกพอใจกับการจัดการศึกษาให้ผู้ปกครองในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อ
การเรียนรู้หรือไม่

() พอใจมากที่สุด () พอใจมาก () พอใจเล็กน้อย

ผู้ปกครองเห็นด้วยที่จะให้จัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในรูปแบบการท่องเที่ยว
เพื่อการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

() เห็นด้วยมากที่สุด () เห็นด้วยมาก () เห็นด้วยเล็กน้อย

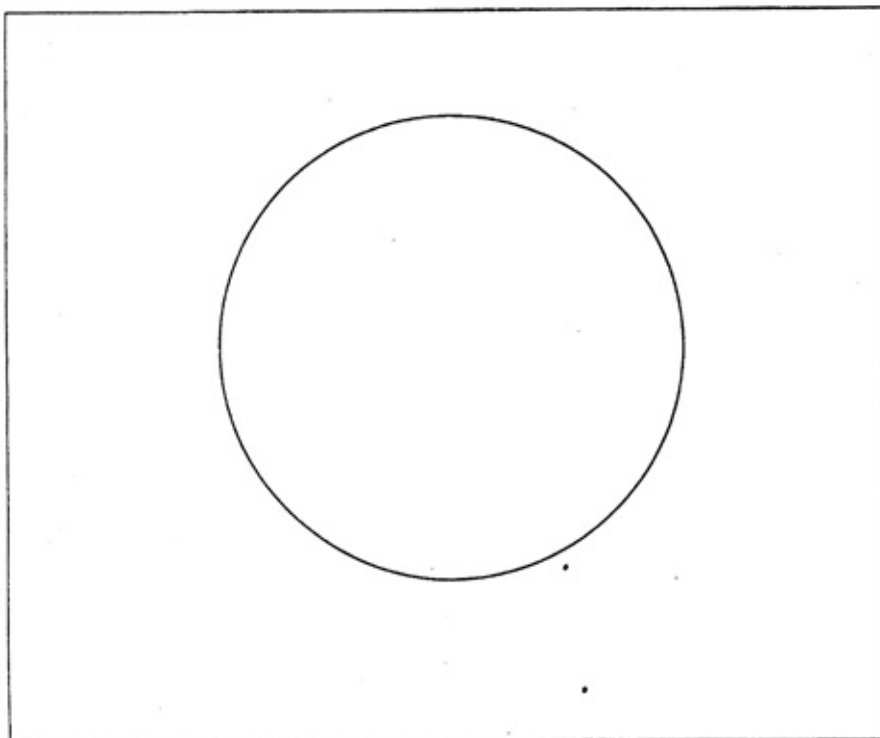
ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการมาร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

คุณครู วริศรา สิงห์สุริย์

ผู้จัดโครงการการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

คู่มือการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (ชุดที่ 1)

ให้หนูๆ คนเก่งวาดรูปตกแต่งใบหน้าในวงกลมที่มีให้นะจ๊ะ

หนูชื่อ.....

สถานที่ท่องเที่ยวที่ 1 เมืองโบราณ

1. หนู เห็นอะไรที่เมืองโบราณคะ ช่วยกากบาท X ใน ☐ ในภาพที่หนู เห็นนะจ๊ะ

☐

☐

☐

☐

☐

☐

2. หนูรู้สึก สนุก หรือไม่สนุกอย่างไรกับการมาเที่ยวเมืองโบราณในวันนี้กับคุณพ่อ, คุณแม่ ช่วยกากบาท X ทับภาพดอกไม้ให้หน่อยนะจ๊ะ

..

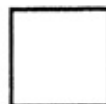
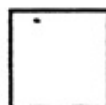
คู่มือการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (ชุดที่ 2)

ให้หนูๆ คนเก่งวาดรูปต่อเติมอวัยวะ ต่าง ๆ ของร่างกายนะจ๊ะ

หนูชื่อ.....

สถานที่ท่องเที่ยวที่ 2 ฟาร์มจระเข้

1. ให้นักๆ ใส่หมายเลข 1, 2, 3 ตามลำดับ ให้ตรงกับภาพนะจ๊ะ

2. การมาเที่ยวในครั้งนี้ หนูรู้สึกรัก คุณพ่อ, คุณแม่ มากแค่ไหนจะ ช่วย
กากบาท X ทับรูปหัวใจตามความรู้สึกของหนูนะจ๊ะ

ภาคผนวก ค

ประกอบด้วย

- ภาพกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

ภาพกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

1. การเรียนรู้ของผู้ปกครอง

1.1 ผู้ปกครองเรียนรู้บทบาทหน้าที่การเป็นผู้ปกครอง

เด็ก : คุณพ่อครับทำไมเรามีเรือสำเภาไว้ทำไมครับ

คุณพ่อ : ในสมัยก่อนการค้าขายต้องอาศัยทางเรือนะลูก เราจึงมีเรือขนาดใหญ่ใช้ในการติดต่อซื้อขาย ก็คือเรือสำเภาครับ

บทสัมภาษณ์ คุณพ่อ "การได้สอนลูก ได้พูดคุย ทำให้เราได้รู้จักเขามากขึ้นครับ และรู้สีว่าการคอยสอนลูกไม่ยากอย่างที่คิด เวลาที่ผมอธิบายและเขาตั้งใจฟัง รู้สึกดีมากครับ กิจกรรมนี้มีการเตรียมตัว ทำให้ผมตอบคำถามลูกได้อย่างสบาย และไม่รู้สึกกังวลเวลาทำกิจกรรม "

1.2 ผู้ปกครองเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับลูก

เด็ก : คุณแม่ครับ ผมอยากไปดูน้ำตรงโน้นได้ไหมครับ

คุณแม่ : ไปได้ค่ะ เราไปด้วยกัน เวลาที่จะไปบริเวณแม่น้ำ ลูกยังว่ายน้ำไม่เป็น ต้องระมัดระวัง ยืนดูได้แต่ต้องอยู่ในระยะที่ปลอดภัยนะคะ

บทสัมภาษณ์ คุณแม่ "ปกติไม่ค่อยได้ดูแลลูก เวลาไปไหนจะมีพี่เลี้ยงคอยดูแล เราทำงานเหนื่อยเลยคิดว่า การดูแลลูกเป็นเรื่องยุ่งยาก ลูกไม่ค่อยติดเรา ติดแต่พี่เลี้ยง บางทีเราก็โมโหว่าทำไม ลูกไม่ค่อยสนใจเรา แต่พอมาทำกิจกรรมนี้ รู้สึกว่าการดูแลลูกไม่ยากและไม่เหนื่อยอย่างที่คิดการ ได้พูดคุย ทำให้เราได้รู้จักเขามากขึ้น เวลาดูแลเขาให้ความสนใจเขาและเขาให้ความสนใจเรา มีความสุขค่ะ"

1.3 การมีส่วนร่วมระหว่าง ผู้ปกครองและครู

กลุ่มผู้ปกครอง : คุณครูค่ะ ไม่เข้าใจตรงนี้ค่ะ

คุณครู : อธิบายให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจ ด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม

บทสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ปกครอง “ไม่ค่อยได้พูดคุยกับครูของลูก เวลาสื่อสารกันก็ไม่ค่อยเข้าใจ แต่พอมาทำกิจกรรมนี้ได้พูดคุยกับครูมากขึ้น ครูให้ความเป็นกันเอง ผู้ปกครองก็เลยกล้าพูดกับครูมากขึ้น เวลาถามอะไร ครูจะคอยให้ความช่วยเหลือตลอด รู้สึกมีความเข้าใจกันมากขึ้นค่ะ”

1.4 การเรียนรู้ของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจในบทบาทการเป็นผู้ปกครอง การมีปฏิสัมพันธ์กับลูก การมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองและครูจนเกิดเป็นการเรียนรู้

2. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2.1 การเรียนรู้ที่เกิดจากการท่องเที่ยว

คุณแม่ : ปกติน้องจะเป็นเด็กที่กลัวสัตว์มากค่ะ แต่วันนี้คุณแม่รู้สึกประหลาดใจและดีใจมาก ลูกมาขอเงินคุณแม่ ไปซื้อกล้วยเลี้ยงชาติ คุณแม่ก็ถามน้องว่าไม่กลัวหรือค่ะ น้องก็บอกว่าเห็นเพื่อน ๆ ให้แล้วไม่เป็นอะไร และก็เลยไม่กลัว และอยากให้

เด็ก : หนูไม่กลัวช้างค่ะ เพราะหนูมาเห็นช้างของจริงมันน่ารักดี และมันก็ไม่ทำอันตรายใครด้วย และวันนี้คุณแม่ก็สอนว่า ถ้าเราไม่รังแกมัน มันก็ไม่ทำร้ายมันค่ะ

2.2 การรับรู้การเป็นผู้ปกครองของพ่อแม่ คุณพ่อของเด็ก

เด็ก : คุณพ่อ ครับ รืออยากเล่นลื่นลงมาแบบนี้ครับ แต่ ผม กลัวมากเลย มันสูงน่ากลัวจัง
คุณพ่อ : เอาอย่างนี้ ลูกกับพ่อ ลงมาพร้อมกันเลยไม่ต้องกลัว พ่ออยู่ด้วยรับรองลูกจะไม่ใช่
อะไรค่อย ๆ ลง มาอย่างนั้น ถูกต้อง เห็นไหม ลูกเก่งมากเลยและไม่เป็นอันตรายด้วย
เด็ก : เวลาผมเล่นกับคุณพ่อ ไม่รู้สึกกลัวอะไร เลยครับ

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
บทสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ปกครอง “ เห็นคุณค่าครูเหนื่อย และเห็นความตั้งใจในการทำงาน และการให้ความช่วยเหลือพวกเราของคุณครู การดูแลเด็กที่มา และ พวกเราก็ ปรึกษากัน ว่าอยากจะมีสื่อของกิจกรรมพวกเราเป็นที่ระลึก เลยออกแบบเสื้อ รวบรวมเงินกันซื้อเสื้อที่จะใส่วันที่เดินทางให้กับพวกเราผู้ปกครอง เด็ก และให้คุณครูทุกคน รู้สึกสนุกและเกิดความเข้าใจในหลาย ๆ อย่างมากขึ้นรู้สึกอยากให้มีกิจกรรมแบบนี้อีกค่ะ”

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววิสรดา สิงห์สุรีย์
วันเดือนปีเกิด	27 ตุลาคม 2519
สถานที่เกิด	เขตบางกอกใหญ่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	29/83 หมู่ 5 ถนนพุทธมณฑลสาย 2 แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2537	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
พ.ศ.2542	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศ.บ.) การจัดการบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ.2549	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ